

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleista kas Pėnrydė, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Savienyose Valstijose.....\$2.00
Kanadoje ir Mexiko.....2.50
Kitose vietovėse.....3.00
Prenumerata apmokama 18 vėšaus. Prenumeratos mo-
tas skaitosi nuo dienos užrašymo, no nuo Naujų Metų.
Apgeratinių kainos kintanė laikui. Vėšda adresuoti:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In the United States.....\$2.00
Canada and Mexico.....2.50
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application. Address
all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3d, 1879.

Nr. 34 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 23 d. RUGPJUČIO (AUGUST), 1912 m. Metal XXI

POLITISKOS ŽINIOS.

CHINAI.

Chinuose galima sulaukti naujos revoliucijos ir cėsoriaus sugrįžimo. Gyventojai apkaltina republikos prezidentą Juanshiką, kad jis pats tokią revoliuciją prieš republiką rengia. Jo valdžia pradėjo persekioti šalininkus buvusio prezidento D-ro Sunjatseno. Priskaičius D-ro Sunjatseno, likosi sumirti ir nužudyti generolai pietinės armijos, šalininkai Sunjatseno.

Juanshikai nusigando pasekmių ir visą kaltę bandė suvesti ant vice-prez. Li-Hueng-Ching, bet žmonės gerai žino, kas kaltas. Juanshikai bijosi užmušėjų ir sukalbininkų, todėl liepė sudrąsinti sargybą savo asmenį ir rumo. Negeresnis todėl padėjimas naujos Azijos republikos prezidento negu Rusijos caro: ir vienas ir kitas bijosi užmušėjų ir sukalbininkų.

Nužudyti generolus prigavinę būdu pas save užsipašė i svečius Juanshiką generolas Tuan-Chi-Kusi, o paskui juos išgabeno ir išdavė žandarams, o tie be teismo generolus tuos užkankino.

Lygės prezidentas ir revoliucijos vedėjas D-ras Sunjatsen nepaklausė draugų persėgėjimų, iškelia Pekingą iširti kaip ten dalykai stovi. Draugai jo bijosi, kad ir jį, kaip įtekmingiausią Chinuose žmogų, Juanshikai nelypėtų nužudyti. Sunjatsen vienok netiki, kad Juanshikai išdrįstų tai daryti, nes tąsyk sukiltų vėl pietinės Chinų provincijos, sumažėtų labai skaitlius prezidento šalininkų, todėl jam prisieitų nuo prezidentavimo pasitraukti, o gal ir žmonių teisme už savo darbus atsakyti. Vadovas pietinės Chinų armijos, išvertusios cėsoriaus sosta, generolas Huang-Sing, kuris rengėsi drauge su D-ro Sunjatsenu Pekingą važiuoti, pabugo prezidento kilpų ir pasiliko pietuose, prie savo kareivių, kurie nuo skriaudų gali jį apginti.

Ivedus republikonišką tvarką Chinuose, jau Chinai nužudė, galima sakyti, dvi provincijas — Mongoliją pasigarsino nepriegulminga, o Mandžiriją tik iš vardo priguli dar Chinams, o ištirkio pietinę jos dalį valdo japonai, o šiaurinę rusai. Atsisikirsi, turbūt, galutinai ir Tibetas, kur yra laimastų tikėjimo galvos. Dalai Lomos sostinė Lhasa. Tibetas buvo Dalai Lomos su kunigų pagalba ir valdomas, kaip Europoj iki 1870 m. Rymas ir Bažnytinė Karalystė buvo popiežiaus valdoma, tik jį nuo kaimynų, apart neskaitylingos popiežiaus kariuomenės, gynė francūzių kariuomenės korpusas. Taip jau Tibeta grynė nuo priešų. Chinų kariuomenė. Bet Chinams tapus respublika, tibetiniai sukilo ir pasigarsino nepriegulmingais. Sumuštas chiniskasis garnizonas užsidarė Lhasos tvirtovė, bet badas priverė pasiduoti tibetonom, kurie kareivius pervažė per rubėžius į Chinus ir su Chinų valdžia užmezgė tarybas, kurios greičiausiai pasibaigs visiškai Tibet nuo Chinų atsisikrymu. Be abejonės Chinai nužudys ir Chiniskąjį Turkėstaną, nes jį užimti rengiasi Rusija. Tokiu būdu Chinams liktų tik Tikrieji Chinai ir be vokiečių valdomo Kiaučau apskrėčio.

TURKIJA.

Italijos ambasadorius Konstantinopolį turėjo pasikalbėjimą su Turkijos ministerių pirmininku (didžioju veziru) apie išlygas susitaikymo ir karo užbaigimo. Tas rodo, jog karas abiem kraštais nusibodo, o Italijai jis ištraukė daugiau pinigų, negu Tripolis yra vertas. Kadangi karas kenkia ir kitiems kraštams, tai

ir kiti kalbina lygiai Turkiją, kaip ir Italiją taikytiesi.

Tuom tarp pačioj Turkijoje, juo toliau, juo neramiau. Albanijoje krikščionių skerdynės Berana apskrityje, prie Montenegro rubėžių, nesiliauja. Turkai su albanais mahometonais užpuolė kelis krikščionių albanų apgyventus kaimus ir juos suvisu išdegino, žmones išskerdė, merginas su savim nusigabeno. Daugiausia krikščionių išskerdta prie Montenegro rubėžių. Montenegro sutraukė prie rubėžiaus savo kariuomenę, kuri jau kartą turėjo kruviną mūšį su turkais, dėl ko, jeigu nebūtų tarpan įsikisę per savo ambasadorius Konstantinopolį kiti kraštai, būtų jau tikras karas kilęs Turkijos su Montenegro, nes mažas karas būtų gal nutildęs maistus Turkijos viduriuose.

Berana apskrityje sukilėliai užėmė kelis miestelius, buvo paėmę ir Beraną, bet iš jos turėjo pasitraukti. 12,000 albanų užėmė miestus Naskub, Kuprili ir mano traukti į Salonikus. Jeigu pasisektų miestą paimiti, albanai nori išliustruoti buvusį sultaną Abdul Hamidą, kuris ir Turkijoje turi daug šalininkų ir su jų pagalba jį vėl ant sosto pasodinti.

Vyriausinės sukilėlių albanų vadovas mėgino užimti vedančią į Albaniją tarpkalnę, bet tas nepasisekė, nes kiti sukilėlių pulkai nespėjo į laiką susirinkti pasikirtose vietose, o jo vieno pajėgos buvo permenkos sulaikymui turkiškosi kariuomenės. Turkai tą tarpkalnę ir užėmė pirmą, negu spėjo susirinkti visi albanų pulkai. Išviso ginkluotų albanų yra suviršus 80,000; o kad karas vedamas sunkiai prieinamuose kalnuose, albanai gali turkas alinti per čielas metų eiles, kol neįsikovos arba nepriegulmybės, arba bent pilnos savo kraštui savivaldos.

MOROKKO.

Užėmusi Morokko, Francūzija daug turi nesmagumų. Užimdama tą gana gausiai gamtos apdovanotą kraštą, tikėjosi greitai jį suvaldyti ir pradėti senti gamtos jam duotus turtus. Tuom tarpu gyventojai nepasiduoda. Nors mušiuose turinti geresnius ginklus francūzai sukilėlius mau rus sumušė, daug jų užmušė, bet vietoj užmuštų, eiles papildė nauji liuosnoriai. Francūziškos kariuomenės vadovas dabar pareikalavo, kad jam greitai laiku atsiųstų 30,000 naujų kareivių, nes su tais, ką turi, jis tik gintiesi gali, eiti pats sukilėlius mušti negali.

Francūziškos kariuomenės vadovas, generolas Liantey priverstas tapo apeisti miestą Marakės prieš traukiantį čia su savo pasekėjais sosto pretendentą El Hibą, kuris nori Marakės apskrityje pasigarsinti sultanu.

Francūzijon atkako buvęs Morokko sultanas Mulay Hafig, išsižadėjęs savo tėvų sosto, nes po globa savo krašto priešų viešpatauti nenorėjo, o be globos apsiginti negalėjo; jis labiau bijojo savo žmonių, negu francūzų.

VIDURINĖ AMERIKA.

Iš Mexiko prieštaraujančios ateina žinios. Sulyg vienų — revoliucija veik suvisu nupuolė, sulyg kitų, yra visai priešingai. Gal šiauriniuose revoliucija puola, nes Orozco su prezidento pasiuntiniais pradėjo tarybas ir yra vilintis, kad jie galės susitaikyti, nes Orozco reikalauja vien pilno atleidimo savo žmonėms ir įvedimo tūly reformų. Bet už tai vadovas pietinių revoliucijonierių, generolas Zapata nemano pasiduoti. Zapatistų pulkellai atsitaro jau sostinės, miesto Mexiko aplinkinėse. Zapata turi 6,000 gerai apginkluotų kariatų, ir jų skaitlius vis didina.

Vidurinėj Amerikoje, republikoj Nicaraga revoliucijonieriai keturias dienas bombardavo krašto sostinę, miestą Managua, bet tarpo sumušti ir turėjo pasitraukti. Mieste Managua gyvena daug amerikūnų, todėl ginti juos ir jų nuosavybę, nuo Amerikos kariškų laivų išsodino apie pusę tankstančio jureivių ir miestan atsuntė.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Liepos 12 dieną karo mokyklos kieme atvažiavusis iš Peterburgo pulkininkas Nizimovas, žiūrėjo Vilniaus mokyklų vaikų kariuomenės gimnastikos bandymų. Drauge žiūrėjo bandymų Vilniaus kariuomenės vyresnybė, apygardos globėjas ir kiti. Nizimova vaikų bandymai visai patenkino. Iš Vilniaus mokslo apygardos į vaikų kariuomenės suvažiavimą Peterbruge liepos 26 d. nuvyks išviso 500 mokinių.

IS SASNAVOS, Marijamp.

Rugiai mūsų apieilnėję ger ir jau noksta. Kviečių menkai kas sėja. Sieno neperdaug. Dobilai ir kitos pašarinės žolės prapuolė. Vasarajai iš pavasario gražiai atrodė, bet dabar, dėl sausumos, gelsta be laiko ir džiuista. Griose — menka uogų; grybai nedysta. Reikia lietaus.

IS ALUNTOS, Ukm. pav.

Šiomis dienomis prašalino mūsų rastininką ir jo pagalbininką. Vietos nustotę žodiu dėli blogų darbų, nuskrandę nepadorių būdu rastininko tarnaitę. Rastininkas buvo rusas, o pagalbininkas lietuvius. Laukiame rastininko lietuviu.

IS SEINŲ.

Seinų miesto ukiniškai skirstosi į viensėdžius. Pernai vasarą išsirežė ir išsidalino laukus. Šiemet pavasarį užbaigė raštus ir išsidalijo pinigūs. Dabar-gi kelis ir savo vietas triobėsiai. Miestas per tai šiek-tiek sumažės, bet nekiek: mat, kairiųjų ukininkų laukai prieina prie dabartinio sodybo, — tie ir liks gyventi ant dybų. Dauguma ant savo laukų statosi naujus triobėsnius; dabartinis gi namus su kairiųjų triobėsiais, daržais ir sodeliais, pasitaikius pirkimui, parduoda. Tai gi gera proga tiems, kurie norėtų mieste apsigyventi. Jie pigiai gali ingyti nejudinamąjį turtą. Jau šiemet vienoj tikta Ožkų gatvėje tris lietuvių nusipirko sau namus su daržais. Kam nepirnika pinigų visam ukio užvedimui, tam patariama kreipties į vietinę lietuvių skolinimo-taupymo bendrovę. Jos valdyba noriai duos pagalbą.

J. Ož.

IS DOTNAVOS, Kauno gub.

Prie statymo Dotnavos dvare vidutinei ukio mokyklai rumų daug dirba darbininkų. Prastiems darbininkams mokama nemažiau 70 kap. už dieną. Prie to darbo yra atvartys iš Šiaulių kalėjimo 50 arestantų. "Prikasčiai" prie visų darbų skyrų, žydi. Aplinkiniai valstiečiai ir-gi užsidirbia: veža akmenis, už kuriuos moka po 2 kap. nuo pudo, o už suskaldytus — po 3 kap. Galima pora arklų vienu vežimu nuvežti virš 100 pudų akmenių. Priėmimo vietoje akmenis sveria drauge su vežimu, už kurį atskaito 15 pudų.

Jaunas Mėnulis.

IS PRIENŲ, Marijampolės ap.

Mūsų parapijoje yra apsišvėstusio jaunimo, bet yra taipogi dauguma dar glaudančių tamsumo. Skirtumas tarp vieno ir kito, kad pirmieji gyvena ir iveda save rimtai, antrieji gi nemoka sugventi tarp savęs: mėgina vienas kitą švėdinti kumštėmis ir tam panašiais būdais. Štai

vaikinas V. kaimo žvėrišku būdu atėmė gyvastį vienam vaikiniui iš kaimo P.; inkis jo lavoną į griovį, kurį už kelių dienų at rado bepaukščiaudami piemenis ir pranešė policijai. Pastaroji tuoj suėmė galvažudžius. Peštynės, šmeizimai, pagundymai ir t.t. pas mus nenuajiena.

IS SVESTOŠINO, Naum. pav.

Baisu ir matyti, kas pas mus darosi, koks čionai kysis čiminas yra išsilpatinęs. Štai nors gegužės mėn. mūsų vaitas B. Račkus, vienas šaltysius ir kertamosios Svetosyno gėrios sargas apvažinėjo tuos biednus žmones, kurie dar tiktai pernai, o kiti šiais metais, atsiėmę nuo Kauno Valstiečių banko seniau užrašytas žemės daleles. Matai, jie, atsiėmę žemę, pradėjo priiminėti gyvulių ganyklon. Musų "vyriausybė" panorėjo pasipelnyti Sekminėms, taigi nuvažiavo, gudrais žodeliais pagązdino, girdi, negalima svetimų gyvulių priiminėti ganyklon... tiktai tegalite savuosius ganyti. Kairurie čio "toliau" teisybės įjėkoti, o kiti įsaiškojo jiems po kokį rublį. Tai Sekminių antrą dieną, rasi, "suriinktasi pinigais" ir pasilinksmينو, alų gėrė, dainavo, toli buvo girdėti.

J. Vedeigis.

IS ALUNTOS, Ukm. pav. Šiomis dienomis prašalino mūsų rastininką ir jo pagalbininką. Vietos nustotę žodiu dėli blogų darbų, nuskrandę nepadorių būdu rastininko tarnaitę. Rastininkas buvo rusas, o pagalbininkas lietuvius. Laukiame rastininko lietuviu.

IS ZAPYSKIO, Mar. pav.

Liepos 21 d. Nemuno pakrantėje susitiko V. Savicką keturi vyrai ir pradėjo jį pagaliai mušti. Bet pastarasis pradėjo rekti pagalbos. Tada mušeikos šovė iš šautuvo ir padarė 15 žaizdų. Sužeistą nuvežė ligonbutin. Gydytojai pripažino, kad išgysys. Mušeikos pasodinti kalėjiman. Tai girtybės vaisiai.

IS MESKUIČIŲ, Šiaulių pav.

Liepos 8 d. apvykariais pro mus miestelį pralėkė aeroplano (oru skrendąs prietaisas). Oras buvo skaidrus, tai viskas puikiai išrodė. Buvo tai nematytas daiktas. Žmonių buvo su bėgusių daugybė, tai visi žiūrėjo ligi tiktaį galėjo matyti. Nesenieji buvo išsigandę, sakė, kad "Teismo dienos" sulaukė.

Kas-tas šviesuolis.

IS MANAITISKIŲ, Zarasų p. Vaikinas A. O. pradėjo "stebuklais" gydyti visokias ligas. Pašnabzdės, lieps ligonini užsimerkti, papus burnon, dabok, ligonis ir "sveikas." Gydo akių ligas, priemečius, patrukčius, sausliges, — bet šitas jau iš knygos. Taipogi jis galis padaryti su žmogum, ką jis noris, net šunį užkalbas, kad nelotų. Tai gi žmonelės plaukte plaukia iš visų pusių pas stebukladarį gydytis. Musų parapijoje toks gydytojas nebe pirmas. Jau 3-tas metų mirė Savytis kaimė A. Kelbanskas, kuris nieko nevalgęs, tik viena alai va mites ir kitus ja gydęs, ir taip išgultėjęs apie 10 metų, ir imdavo, kas kiek duodavo. Net davkos šventuioj jį skaitė ir laukė stebuklų. Bet jis mirdamas, ne jokiu stebuklu nepalikė, kaip tik gerokai pinigų ir pajus namus žmonai ir vaikams. Sis gi

IS AUGSTOSIOS PANEMUNES, Suv. pav.

Atėjo šviesesnės dienos ir mūsų jaunomenei, nes pakisio koją blaivybei visoms gėrimo įstajoms. Šventomis dienomis visi girtybės namai uždarinėti, miestelyje ramu, niekas žmogaus nekabinėja, niekas nesimuša, nesipjauna, kaip tai seniau buvo. Smuklininkai, mažiau beuždirbdami, sukruto visokiais būdais kludyti blaivybės darbą: fleško apels 14,000 rublių.

ima, ir gi kas kiek duoda. Bet žmonės kalba, kad ir Amerikoje nieks tiek pinigų neuždirbąs.

Juoz. Šv.

IS ALYTAUS, Trakų p.

Liepos 5 d. sudegė 6 grėijos, kaip kurie žmonės visai mažai ką išgelbėjo; daug kas buvo savo daiktų išsinešę, bet paskui, kaip prisiejo nešti atgalios, tai ir pūsė neatrado. Buvo daug žmonių, vieni gelbėjo, o kiti vogė. Gaisras nežinia iš kur prasidėjo. Kaip girdėti, padegę urėdniką, tai iš ten ir prasidėjo. Ant jo daug kas turėjęs piktį.

Hol-Flet.

IS KALVARIJOS, Telšių pav.

Musų bažnytinis choras moka ne tiktai giedoti šv. mišias, bet daugybę daing padainuoja. Labiausiai prasipalinto Šimkaus dainos. Reikia pasakyti, jog ir dainuoja gerai. Iki šiol vi nebuvo chorui progos viešai pasirodyti su dainomis. Per "Didžiąją Kalvariją" ir tas įvyko. Nesenai dainininkais pasisidūjio tautinins rubus. Vieni tuo džiaugiasi, o kiti išjuokia. Davatkėles buvo žadėjusios net iš bažnyčios išvartyti apsirėdžiusias tautinias rubais, bet nutilo. Matai, kun. klebonas nieko nesako, net pagyrė.

J. Vanagas.

IS BARTININKŲ, Vilkav. pav.

Liepos 8 d. buvo valsciaus suėiga. Pirmą laiką buvo pasakytas, kad visi susirinkty sueigon 10 val. ryto. Kiti ir pildė prisakymą. Bet paskui, belaukdami atvažiujant pavieto viršininko, kairurie vyrų gerokai imkautė, kad būtų drąsų rekti sueigoje. Sulaukę tokiu būdu ir penktos val. po pietų, viršininko vis nėra, padarėme ir be jo sueiga. Buvo paduoti šie klausimai: kad apie miškūs nerukytų ir apie gyvulių gydytoja. Bet visi suriko, kad nereikia gydytojo (veterinarių). Veltui aiškino rastininkas gyvulių gydytojo reikalingumą. Valstiečiai nesutiko. Buvo pakeltas klausimas apie mokyklų statymą, o mokyklų planai jau yra padirbti. Buvo sumanyta statyti tris plytines, o viena medinė Pašeimenyse. Rastininkas pasakė, kad nuo valdzijos pusė pinigų jau paskirta, valsciui reikia tiktai kita pusė pridėti, tai lieka pradėti statyti. Kuone visi pradėjo rekti, kad musis nereikia mokyklų ir mes jų nestatysime. Girdi, savo vaikus galime miestan nuvežti, kas norime. Rėkė taip, kad niekas jų noro supasirėjo ligi tiktaį galėjo matyti. Nesenieji buvo išsigandę, sakė, kad "Teismo dienos" sulaukė.

IS MEŠKUIČIŲ, Šiaulių pav.

Liepos 8 d. apvykariais pro mus miestelį pralėkė aeroplano (oru skrendąs prietaisas). Oras buvo skaidrus, tai viskas puikiai išrodė. Buvo tai nematytas daiktas. Žmonių buvo su bėgusių daugybė, tai visi žiūrėjo ligi tiktaį galėjo matyti. Nesenieji buvo išsigandę, sakė, kad "Teismo dienos" sulaukė.

Kas-tas šviesuolis.

IS MANAITISKIŲ, Zarasų p. Vaikinas A. O. pradėjo "stebuklais" gydyti visokias ligas. Pašnabzdės, lieps ligonini užsimerkti, papus burnon, dabok, ligonis ir "sveikas." Gydo akių ligas, priemečius, patrukčius, sausliges, — bet šitas jau iš knygos. Taipogi jis galis padaryti su žmogum, ką jis noris, net šunį užkalbas, kad nelotų. Tai gi žmonelės plaukte plaukia iš visų pusių pas stebukladarį gydytis. Musų parapijoje toks gydytojas nebe pirmas. Jau 3-tas metų mirė Savytis kaimė A. Kelbanskas, kuris nieko nevalgęs, tik viena alai va mites ir kitus ja gydęs, ir taip išgultėjęs apie 10 metų, ir imdavo, kas kiek duodavo. Net davkos šventuioj jį skaitė ir laukė stebuklų. Bet jis mirdamas, ne jokiu stebuklu nepalikė, kaip tik gerokai pinigų ir pajus namus žmonai ir vaikams. Sis gi

IS AUGSTOSIOS PANEMUNES, Suv. pav.

Atėjo šviesesnės dienos ir mūsų jaunomenei, nes pakisio koją blaivybei visoms gėrimo įstajoms. Šventomis dienomis visi girtybės namai uždarinėti, miestelyje ramu, niekas žmogaus nekabinėja, niekas nesimuša, nesipjauna, kaip tai seniau buvo. Smuklininkai, mažiau beuždirbdami, sukruto visokiais būdais kludyti blaivybės darbą: fleško apels 14,000 rublių.

sau šalininkų, girdo, kad šie už stikliuką degtinės palaikytų jų pusę. Bet blaivininkams sunku bus kas padaryti, nes jų tarpe yra daug susipratusių ir šviesių žmonių, kurie visuomet mokės apsaugoti blaivybės reikalus.

B. Bizunas.

IS GIŽŲ, Vilk. p.

Birželio 11 d. (n. k.) buvo Gižų valsciaus triukšminga sueiga; visi ginčiai kilo dėlto, kad jį buvo sušaukta antrą kartą: pirmą kartą, mažumai valstiečių teatėjus, vaitas, žmonėms prašant, nubaudė neatvykusius (140 asmenų) po 1 rub. Dabar visi nubautieji norėjo pasiteisinti, versdami kaltę ant kitų. Tarp kitų mažmožių, išrinkta gyvulių gydymo komisija ta pati, tik vietoje J. Bendoraičio, kuris liko vaito kandidatu, išrinktas valsciaus igaliotinis Jonas Matusevičius. Negalima aplenkti nepaminėjęs atsinesimo naujo vaito Barsčiauko prie valsciaus igaliotinių. J. Bendoraitis patarė valsciaus igaliotini rinkti žmogų mokytesnį, kuris galėtų suprasti reikalus ir knygas galėtų, kaip reikia, peržiūrėti, o ne kad tik kas mėnesis dėl formos pasirašytų. Tačiau vaitas viešai sueigai driso aiškinti, kad valsciaus igaliotiniai nieko nereiškia, kad knygas kantriniojo augštesni valdininkai ir t.t.

Nestebėtina, kad kiti valstiečiai panašios nuomonės laikosi, bet kad ponas vaitas taip mano, tai stebėtina! Patarčiau p. vaitui perskaityti valsciaus įstatuose punktus: "Valsciaus igaliotiniai, jų teisės ir priedermės," tada pamatyty, kad valsciaus igaliotiniai neturi tik kas mėnuo knygas peržiūrėti, bet ir daug kitų svarbių dalykų, kaip tai: samatą drauge su vaitu ir šaltysiais susitvarkyti, kelius prižiūrėti, pasitarti drauge kas reikia pataisyti ar nupirkti ir t.t. Abelnai, valsciaus igaliotiniai veikia vardan viso valsciaus, visus svarbesnius veikalus prižiūrėdami, kad kuo valstiečiai nebūtų nuskrastiai, o vaitui pasirodė, kad valsciaus igaliotiniai jokios vertės neturi, visai nereikalingi. Stebėtina.

J. Bendoraitis.

IS VYZUONOS, Ukm. p.

Pas mus ukininkai pernai išsidalijo į viensėdžius. Nemažai dabar neša išlaidų persikeldami, bet nemažai ir degtinė išleidžia, reikia "pasilinksminti." Taip, pat, dekime, birželio 25 d. pjovė savą pievas. Sklypą nutarė išnuomotui, o paskui dar primetė kelis rublius "oškpinigų" — pinigai gauti iš žydų už ožkų ganyną — ir išskėlė už tuos pinigus puotą. Visi mūsų vyručiai taip pasidarė linksmi, kad tik ir girdėjai rėkujant: "baronky, baronky." Matai, vienas baronkas dalino, tai buvo tokių, ką bijojo baronkų negausia.

Lietuvis.

EZERENŲ PAV.

Siemet valdzia žada pradėti kasti naują Nikajaus upę, senoji labai apsilaužus ir netraukia iš baltų vandens. Daug vargo turėdavę žmonės, kol ištraukdavo šlapį sieną, o su gyvulių ir maityti negalima buvo. Bet dabar jau apskelbia, kad šį rudinį pradėsia kasti. Visi nudžiugo. Nors ir dvarininkai nudžiugo, bet bijo, kad daug reikis mokėti.

O upę busianti 5 sieksniai platumo, 1½ gilumo ir 14 verstų ilgumo, ir mokėti reikis nuo dešimtinės po 4 rub. Visas darbas apels 14,000 rublių.

Bet dvarininkai sumanė kitaip: Čia-pat yra du ežerai: Auslas ir Avilys, taip vadinami "stampaivi" — kieno žemė prieina, to ir ežeras. Dvarininkai kalba, kad šiuos ežerus atidavus valdziai nuomon ilgiems metams, ar suvis jos nuosavybėn.

Kad tik nereiktų mokėti. Mat, jie iš jų neturi pelno, gaudyti žuvų nemoka, o mažžemiai iš to vien tik ir gyvena; jeigu taip atsitiktų, ne vienam prusietų važiuoti svetimon šalin duosiuo jėškoti.

Juoz. Šv.

IS IGLIAUKOS, Marijamp. pav.

Užpernai Igliaukoj buvo inkurta mokykla. Mokyklą per didelį vargą pasisekė išgauti iš valdzios. (Mat už 8 varstų kaime yra kita). Rodos, kelis metus igliaukiečiai jos reikalavo ir galgale nusidžiaugė ją gavę. Mokytoja gavo jaungą vietinį žmogų L. Už kokį tai prasikaltimą (rodos, už negerą su mokiniais elgimasi) jam buvo atimtos mokytojo teisės, bet atėjus direkcion naujam inspektorui, teises jįsai vėl gavo ir pradėjo Igliaukoj mokytojauti.

Neilgai igliaukiečiai džiaugėsi išgautąja mokykla. Išspradži tiek daug mokyklon privedė mokinių, kad nei vietos nebuvo, bet paskui tas mokinių skaitlius ėmė mažėti ir dabar dar kaskart mažėja. Šito apsiereikimo priežastis — žiaurus mokytojo su mokiniais apsiejimas ir silpnas jo mokymas. Vaikų baidimui vartojami koki-tai viduramio būdai. Paverskailty valsciaus įstatuose punktus: "Valsciaus igaliotiniai, jų teisės ir priedermės," tada pamatyty, kad valsciaus igaliotiniai neturi tik kas mėnuo knygas peržiūrėti, bet ir daug kitų svarbių dalykų, kaip tai: samatą drauge su vaitu ir šaltysiais susitvarkyti, kelius prižiūrėti, pasitarti drauge kas reikia pataisyti ar nupirkti ir t.t. Abelnai, valsciaus igaliotiniai veikia vardan viso valsciaus, visus svarbesnius veikalus prižiūrėdami, kad kuo valstiečiai nebūtų nuskrastiai, o vaitui pasirodė, kad valsciaus igaliotiniai jokios vertės neturi, visai nereikalingi. Stebėtina.

Tėvai, žinoma, savo vaikus ginai, ir kartą vaikui sukrūvintam parėjus, dažniausia jo mokyklon nebeleidžia. O tokių atsitikimų nemaža buvo.

Vaikai gi jau taip įsidrąsinę, kad nelabai duoda ir žmogui keiliu praeiti, o žydas, praeidamas, tai visuomet, kaip nuo šunų, turi saugotis.

Mokomi vaikai labai silpnai. Mokymas tęsiasi tankiausia 3 valandais. Vaikai susirenka anksti, bet dar apie 11 val. mokytojas miega. Vaikai "kelia" jį iš miego, t. y. pakelia toki trūkumą, kad tas, atsislėjęs, ateina jų tilindytų. Atėjęs, paklupdo visus ir eina sau rengties... Mokinių naminiai darbai (užduodamas namie ašyti arba užduotes dirbti) neperžiūrimi, bet mokytojas po jais pasirašo. Dažnai 3 metus išsėdėjęs mokins, nemoka, kaip reikiant, nė skaityti, o apie kitą ką tai ir visai mažai ką išmano...

Tokiu būdu mokytoju igliaukiečiai labai pasipiktinę. Dageilis nustojo leids mokyklon savo vaikų ir įjesko kokio-nors kito būdo jiems pramokytį.

Neseniai čia apsigyveno senas mokytojas-emeritas. Kairurie mokinių tėvai prie jo ir kreipėsi. Tas apsiėmė keletą mokinių pamokinti, neimdamas už mokymą jokio užmokėsio. Vienok, neužilgo pastarasis mokytojas susilaukę policijos. Buvo sustatytas protokolais, atimtos iš vaikų knygos ir visas dalykas atiduota tardytoju. Patsai L. (Igliaukos mokytojas) prisipažinta, kad pranešęs valdziai apie "slaptą" mokymą. Bet už vis blogiau tai, kad mokytojas emeritas apskystas, kaipio politiš

kai neistiekimas žmogus. Tik vietinė policijai išaiškinus, kad nieko prieš jį negalima išrašyti, politiškoji neistiekimybė „atpuolė“.

Mokinių tėvus jau šaukė pas tardytoją. Kuomet jie išaiškino vietinės mokyklos „netikumą“, mokytojo L. elgimąsi, tai, pasakojama, kad tardytojas jų pasiskundimus indavęs mokyklų direktorijai.

Kuomi šitas pasibaigs, dar nežinia, tik, kaip girdėt, mokytojas L., kitam duobę bekasdamas, bene bus pats į ją įsmukęs.

— Lietuvos žinios —

IS ŠIAULIŲ.

Liepos 10 d. pasibaigė darbininkų laimėjimu Kaganas saldainių dirbtuvės darbininkų streikas. Visi jų reikalavimai išpildyti, būtent: padidinta alga 20-imi kapeikų tiems, kurie gauna į sąvaite mažiau 3 rub., ir 40-timi kapeikų tiems, kurie gauna daugiau 3 rub.; akordiniams pakeltas mokėjimas 10%; priimtas atgal darbininkas, dėl kurio atstūmimo kilęs buvo tasai streikas. Visi suimtieji dėl streiko darbininkai jau paliešoti. Prieš tarimosi su fabriko administracija dėl savo reikalavimų, streikininkai pareikalavę, kad administracija pasirūpintų suimtyje darbininkų paliovimu, kitaip jie nepradėsia ir tarties. Streike dalyvavo apie 250 žmonių, t. y. visas fabrikas, ir nė vienas jo skyrius nedirbo; streikavo taip pat ir meistrai.

— Lietuvos žinios —

Technikų Draugijos, Vilniaus skyrius pradėjo rūpintis, kad intaisius Vilniuje nuolatine pramonijos ir amatų paroda. Toje parodoje žada būti išstatyta fabrikos, amatų ir naminės pramonijos išdirbiniai, kad parodžius šalies pramonijos stovį ir pateiktų jos vaisingą pavyzdį.

— Lietuvos žinios —

RESEINIŲ UKIO PARODA.

Kas metų per Sv. Jono atšalinus Reseiniuose yra rengiama ukio paroda, kuri paprastai tęsiasi tris dienas: 24, 25 ir 26 birželio. Šiemet teko ir man jį atsilankyti, taigi nors trumpai šį tą papasakosiu apie ją.

Paroda buvo už miesto arti varšto atstu — prie Pavėrkšnių žemės dirbimo mokyklos, tam tyčiai aptvertam darže; vieta gera. Pati paroda, inėjus vidun, darė suliginamą mažą įspūdį. Kad nepaklydus ir nepalikus ką nors neapžiūrėto, pradėjome, inėjus, nuo galo; taip aš čionai ir papasakosiu, kas indomesnio teko patėmyti.

Pienininkystės ir žemdirbystės mašinos. Inėjus tuojau — dešinėje pienininkystės įrankių palapinė, t. y. apie pusę tuzino mažyčių rankinių separatorių, daugiausiai „Alfa Laval“, keli įvairių firmų „preiskurantų“ ir kelios dešimtys „Pienininkystės vadovėlių“. „Alfa Laval“ firmos leidinys, inėjus, ar beveik viskas... beje dar amerikietiška skalbiamoji šūtinamoji mašina. Toliau žemdirbystės — „drapakai“, keli plugai-kaupikai, dvejios akėčios, vienos pievoms akėtė, dvi pjaunamosios — viena rūsamoji — griebiamoji ir tris ar keturios sėjamosios — cilinės — dauguma žemdirbystės mašinų — Pavėrkšnių mokyklos vartojamosios; kiek indomesnės, tai cilinės sėjamosios. Nei kuliarnos, nei javų valomos — nemačiau nei vienos...

Kampe, tam tikram „pavilonė“ iškabinta vėliava „Biruta“ — tai dvarininkų pienininkystės dr. J. Iš lauko parašas lenkiškas ir rusiškas, inėjus vidun, radome iškabintas įvairių pieninių planų lenteles, parodančias pieno kainą ir kaip jis apsimoka perdirbant į sviestą, taip pat ilgas apyskaidas „Bubij“ pienininkystės mokyklos — viskas beveik aprašyta vien rusiškai, todėl prastiems ukininkams tie visi planai ir lentelės nesuprantami.

Žmonių išdirbiniai — pramonija. Užėjome ukininkų — geriau sakant, ukininkų išdirbinių skyriun, tai didžiausias ir indomusias skyrius. Čionai buvo daugiausiai kelių moterų audi-mai, tarp kurių neviens buvo vertas pasižyti Vilniū Lietuvių

Dailės parodon... Audimus galima išdalinti į 1) praktiškus, 2) dailius ir 3) ypatingai turinčius savotišką skonį. Iš praktiškių buvo keletas milų, vienu vilnų milelių (čerkasų-seviotų) ir kiti mažesni. Iš dailių buvo daugiau; tarp jų buvo daugiausia įvairiai margintų guonių (divonų), visokių lovos parėdų, skepetų, aštuonnyčių rankšluosčių, prijuosčių... Iš tų išsiskiria ir ypatingieji mūsų moterų išdirbiniai. Man teko patėmyti vieną ypatingą raštu išaustą aštuonnyčių rankšluostį, kuris labai pritiktų Dailės parodai, toliau vieną skepetą ypatingą ir dailiai suderintomis spalvomis ir keletą aštuonnyčių ir šiaip rinkinių guonių ir drobinių, o taip gi vieną kitą gražiai parinktų dažų audimą...

Gyvulių skyrius: arkliai, karvės. Po naminių išdirbinių pirmą vietą užėmė arkliai eržilai... kurių buvo gal kelios dešimtys. Man mažai numanančiam apie arklius, tie vadinamieji eržilai daugiau išrodė naudingais mėšai, kaip darbai ar važiavimui... — Nupenėti... kaip kiaušiai! Ir tai vis esą ukininkų, turinčių žemės ne daugiau 30 deš., daugiausiai nuo Eržvilko ir Batakų — tai esą, anot vieno ukininko, „arkliai pinigams dirbti“; girdi už tokį „kuilį“ paėmė 1,500 rub. nuo vokiečių ir eik pinigų kišene prisikimšęs?... Antram arklių skyrių buvo darbininkai arkliai ir arkliai — žemaičiai.

Cia nepalyginamai kitoki „suvėrimai“, dauguma „smulkų“, jauni palaikiai. Visas indomumas, tai vadinamieji „žemaitukai“, kurių, rodos, ir tyro tipo nebūvo... pasizymi tik tai gražia, mažyte galva, ramiu būdu ir plačiu su trašiu kartimi sprandu, o stėnos ir kojos jau nebepritaikomos prie pirmojo sudejimo... bet visgi dar žemaičiai neišsibaigė! Argi ne atsiranda žmonių, kurie pasirūpinę užsiauginti ar ingyti savo šalies arklių, t. y. žemaičių arklių eržilų ir kumelių veislei, kad tokiu būdu neleidus išnykti taip brangiai ir gražiai mūsų arklių veislei.

Karvių skyrius už vis žemiausias. Buvo arti dešimtys jaučių (bulių) ir ne ką daugiau karvių. Jaučiai, matyt, visi, ar bent jų dauguma — iš dvarų „Holenderai“; karvių įvairių, daugiausia iš pažiūros palaikės, nors kitos ir nevisai mažos. Tešmenai kiti labai dideli. Buvo dar keletas atvestų, matomai, iš kokio dvaro, labai dailių versijų — girduklių „švečių“ veislės, o taip pat išstatyta Pavėrkšnių mokyklos galvijai ir pora arklių. Dar buvo pora mažų parsiukų, ir vienas keturišakis ragais avinas... tai ir viskas.

Kaip matėme, paroda gan mažą. Truko žemdirbystės mašinų, namų pramonės skyriaus (medžio, geležies ir kitų išdirbinių), galvijų, ir šiaip gyvulių (kiaulių, paukščių ir kt.). Už vis labiausiai — nebuvo visai jokių laikraščių, nei apie ukį knygelių, ne skaitant „Pienininkystės vadovėlio“. Parašai visur daugiausiai rusiški arba lenkiški — kamgi toji paroda skiriama? Gal tiems ukininkams, kurie rusiškai bei lenkiškai nemoka, o gal Reseinių lenkiškai-rusiškai inteligencijai? Sodiečių bet-gi birž. 24 buvo vis daugiausiai.

Vargovaišas.
— žemė —

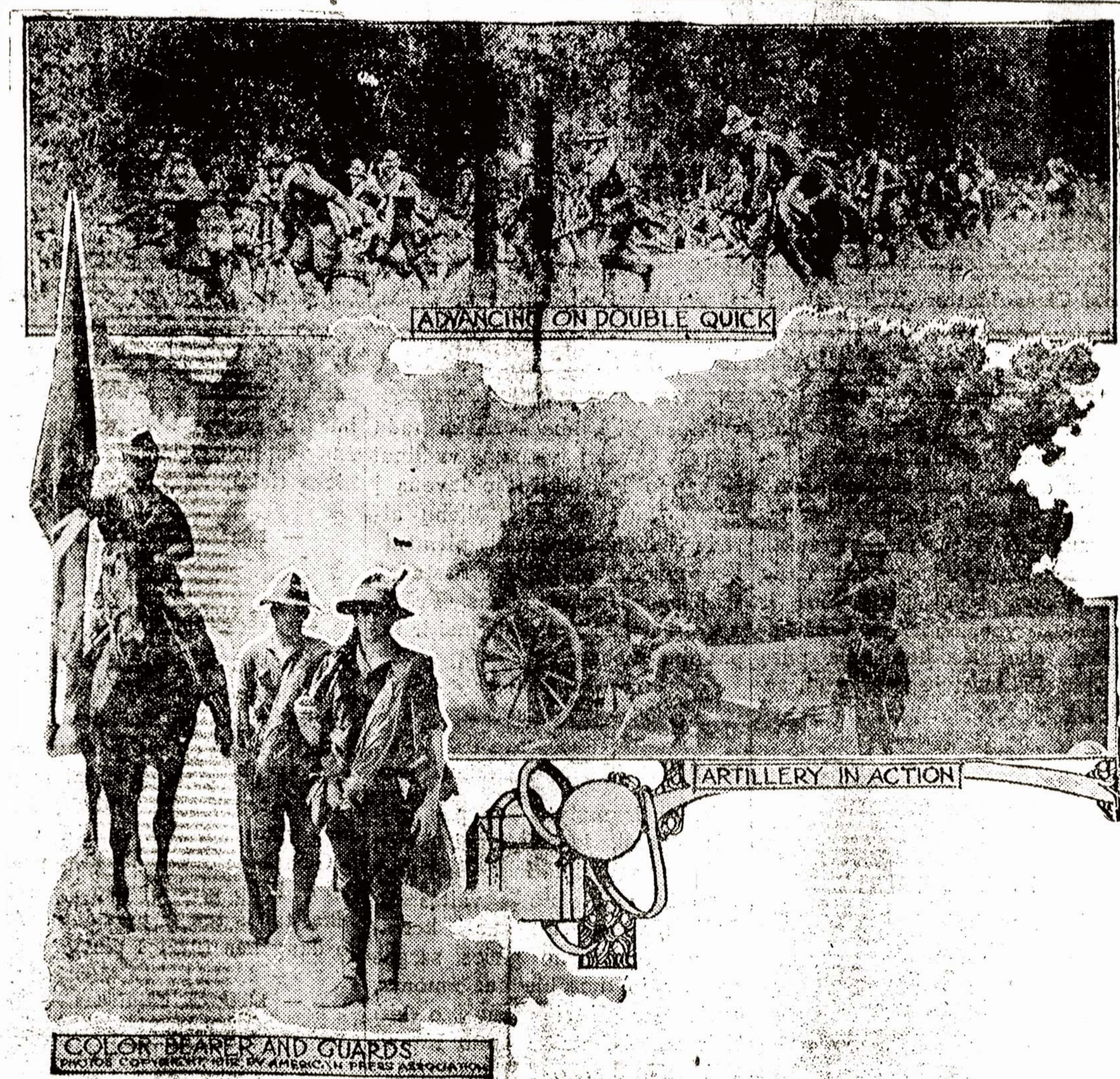
ŽEMIŲ PARCELIAVIMAS.

Šiaulių ap. ukio tvarkomoji komisija paskyrė parceluoti 2 tuktančių dešimtinę žemės. Pusė tosios žemės busianti parduota vien tikrai rusams, kita gi pusė rusams ir valstiečiams-lietuviams. Lietuviai galėsia ingyti žemių šiose vietose: Bačgaluose, Jungliruose, Tarpinėje, Sulukėje, Bačgaluose-Pelkėje, Kalvuose, Duobolėje, Artojuose, Pliunėje, Trikinuose, Degimuose, Plynabaleje, Kontrininkuose, Šiluose, Gallininkuose, Lieknuose, Augštojoje, Salda-Augštojoje, Skirštinėje, Revėčiuose.

— šaltinis —

LIETUVIS ORININKAS.

Vienas Paryžiaus lietuvis, B. Šleinis, padirbo ypatingą lakstyvimo modelį. Jo lakstytuvas tuomet skiriasi nuo iškislo išrasy, kad gali judinti sparnais, ko iškislo dar niekas nebuvo padaręs. Iš-



Amerikonių karūmonė manevruose ties New Yorku (Skait. žinias „Iš Amerikos“).

radėjas užpatentavo savo modelį ir įėjo dabar kapitalistų, kurie apsiuntę pagal jo modelį, statyti didelį lakstytuvą. Kiek jam tai pasisekė, nežinia, bet man atlikus išradėją, teko matyti pilną vilties, jog jo darbas nenueis niekais.

Jis tikisi pasistatyti lakstytuvą pagal savo modelį ir noris dalyvauti lenktynėse Paryžius—Pekinas šį rudenį.

P. B. Šleinis užimtas dabar yra išrėsimu klausimu, kaip padirbti tokią lakstytuvą, kuriuo galėtų iškisti žmogus be motoro, vien koju ir rankų pagalba. P. Šleinis yra jaunas dar vyras, 26 metų, kilęs iš Telsių (Kauno gub.), gausus, sumanus, pilnas energijos. Reikia tikėtis, jog jo darbas gal ir neuveiks niekaip, gal jis atneš tu net mažą naudą savo tėvynei ir visai žmonijai.

P. Banys.
— šaltinis —

IS AMERIKOS.

NIKUOM DRAUGIJAI NEATLYGINO.

New York. Pasimirė čia pagarsėjusį arklių augintojas, milijonierius Frank Work, kurio paliktus turtus asessoriai apskaito ant \$13,500,534. Work, nors savo milijonus surinko nuo Amerikos žmonių, bet viešiemis reikams nepalikto nei cento; paliktus pinigų pasidalys giminės.

NELAIMĖ LAIKE ATLAIDŲ.

Auburn, N. Y. Čionykščioj italy katalikų Sv. Franciskaus bažnyčioj parapijoniai apvaikščiojo kokią ten šventę. Manyta buvo leisti fajerverkus, todėl jų nenažai parupinta. Nežinia nuo ko tie fajerverkai explodavo. Explorizijos užmūsta šeši žmonės, o sužeista daug daugiau; užmūsta ir trys vaikai.

PADIDINTA PAČTO SIUNTINIAI.

Washington, D. C. Senatas priėmė pačto biudžetą. Tarp pagerinimų, nutarta leisti pačtu siųsti siuntinius iki 11 svarų. Iki šiol pačtu galima buvo siųsti siuntinius tik iki 4 svarų. Mokėjimas už pasiuntimą iki 50 mylių, nuo pirmo svaru, yra 5 c., o už sekančius po 3 c.

MOTORINĖJ VALTYJ PERPLAUKĖ ATLANTIKĄ.

Atkako Queenstownan, Anglijoje, iš New Yorko, motorinėj valtyj, 35 pėdų ilgio, tris žmones, kurie toj valtyje perplaukė Atlantiką. Kelionė užėmė 21 dieną ir 16 valandų. 17 pirmų dienų kelionė ejo gerai, bet pabaigoj valtelę užklupo vėtra ir jau prisilėjo su vilnimis kovoti.

EXPLOIZIJA KASYKLOSE.

Abernaut, Ala. Kasyklose Abernaut Coal Co. atsitiko smarki dujų eksploizija, kuri užmūšė 19 juodspalvių darbininkų; išsibelgo 46 baltieji ir 18 juodspalvių. Ekploizija atsitiko oloj 1,200 pėdų giliai.

DIDŽIAUSI AMERIKOS TURTUOLIAI.

Amerika turi 9 turtuolius, kurių turai pereiną 3 milijardus doliarų: Tuntingiausias iš jų yra kerosinokaralius John Rockefeller, kuris turi 1 milijardą doliarų; turas Aldriaus Carnegie siekia 500 milijonų doliarų, J. P. Morgano 300,000,000 dol., Williamo Rockefellero 250,000,000 dol., George F. Backero 250,000,000 dol., Jameso B. Duke 200,000,000 dol., Jameso Stillmano 200,000,000 dol., Henriko C. Fricko 150,000,000 dol., W. K. Vanderbilto 450,000,000 dol.

NUZIURĖTOJAS.

Portland, O. Charles Gehring, nuziūrėdamas savo pačią, mirtinai ją pašovė, sunkiai sužeidęs pirmąjį vyrą, savo pačios seserį, o paskui ir pats nusišovė. Tas atsitiko todėl, kad pati priėmė ant boardo savo pirmutinį vyrą ir labai jam buvo prilanki.

PAPUGA IŠKOLIOJO STREIKLAUŽIUS.

Joliet, Ill. Papuga moterės Clarence Pect, pamąčiusi darbininkus, dirbančius ant kiemo italy elektrikos kompanijos, pradėjo šaukti: „Scab, scab.“ Ištikro tie darbininkai ir buvo streiklaužiai. Sangojanti streiklaužius, šerifo žmonės puolė gyvenimam, norėdami sukaujanti areštuoti, bet, pamatę, kas šaukiauja, neareštavo, stebėjosi vien, iš ko paukštis gali streiklaužį pažinti.

POLICIJOS PAPIRKIMAI.

New York. Tirinėjant užmūšystą žydo Rosenthalo, išėina vis nauji patvėrai ir jie labai blogoj šviesoj perstatė New Yorko policiją. Tuli policijos oficerai, gaunantys 2,000—3,000 dol. algos, ir porą metų pildė ir bankas 100,000 dol. ir daugiau. Tiek pinigų surinko iš papirkimų ir kysių nuo užlaikytųjų uždraustų užsiėmimų. Su policijos žinia New Yorko buvo trastas mergų prekėjų, lošimo namai ir visoki paleistuvystės urvai. Prokuratoriaus asistentas Smith susekė, jog policijos inspektoriai kyšiais gaudavo nuo paleistuvystės namų po 2,500 dol. kas mėnesis.

DARROW IŠTEISINTAS.

Los Angeles, Cal. Pasibaigė garsi byla Chicago advokato Darrowo, kuris buvo kaltinamas, buk byloj dinamitininkų, brolių

McNamarra, stengėsi liudininkus ir prisaukinti teisėjus papirkti. Teisėjai pripažino jį nekaltu. Su vienu balsavimu teisėjai jį nekaltu pripažino. Perkratinėjimas bylos traukėsi 13 savaitių. Byla lėšavo 30,000 dol.

LEDŲ KALNAI.

New York. Kapitonas garlavio „Ragnarok“, atkaskusio į New Yorką, Amundsen atgabeno žinią, jog prie Newfoundlando krantų jis net 30 ledo kalnų rado pasiskendusių, o apie 50 lūsuai plaukinėjo prie pakrančių.

BAISUS ATSTITIKIMAS.

St. Louis, Mo. Ekploizija chemiško rezervuaro suvisu į New Yorką, Amundsen atgabeno žinią, jog prie Newfoundlando krantų jis net 30 ledo kalnų rado pasiskendusių, o apie 50 lūsuai plaukinėjo prie pakrančių.

PASKENDO PAČTO GARLAIVYS.

San Francisco, Cal. Priešais Balboa, Panamos pakrantėse, susimūšė su kila laivu pačto garlavys „Newport“ ir paskendo. Žmonės nuo jo išgelbėjo.

NUMIRĖ IŠRADĖJAS.

New York. Pasimirė čia išradėjas Monzo Perry Bliven, kuris žymiai orlaivius pagerino ir daug kitokių dalykų išrado. Darbavosi jis suviršum 40 metų. Mėginimams išleido suviršum pusę milijono doliarų. Jis turėjo apie 30 patentų savo išradimams.

NEPASISEKĖ NEW YORKĄ PAIMTI.

Newton, Conn. Čia yra svarbiausia Amerikos kariūmenės stovykla. Tose aplinkinėse atsitūvo manevrai. Mėginta buvo nuo sausžemio pusės paimti New Yorką, bet tas nepasisekė; ginant miestą kariūmenė atmušė užpuolimus. Gal taip manevrai tyčia buvo surengti parodymui kitoms tautoms, jog New Yorko negalima paimti nė nuo jurių pusės, nė nuo sausžemio. Manevruose dalyvavo 20,000 akreivių.

UŽNUODINTI VAISIAI.

Atlanta, Ga. Tulose dėžėse su sudarytais vaisiais rado nuodus švino arseno. Vaisiai tie sudaryti Georgia valstijoje. Todėl valgio produktų inspektoriaus pareikalavo sudarytų vaisių prabų iš to krašto, iš kur pacina užnuodintieji vaisiai.

TĖVŽUDYS.

San Rosa, Cal. Likosi čia suimtas 15 metų Adam Clark, nes jam atsilankius, vienas po kitam, apsigro jo tėvai, o paskui ir juos

priziūrintis kaimynas. Nuziūrėjimas puolė ant vaiko ir jį suareštavo. Antgalo jis prisipažino, jog tėvus ir kaimyną nuuodino. Padaręs jis tai todėl, kad motina nuolatai jį bardavo.

TVANAI.

St. Martinville, La. Aplinkinėse nuo smarkių lytų užgime tvanai. Tvanų apimtų žemės plotų gyventojai susirinko St. Martinvillej ir kituose miesteliuose. Nors parapijos ir valstijai selpia pabėgėlius, bet jų padėjimas nevertas pavydėjimo. Vietiniai gyventojai atsiskaukė į valstijas ir Washington'o valdžią su reikalavimu, kad užsimtų gelbėjimu nuo tvanų nukentėjusių, nes valstijai ir parapijos neįstengia jų, kaip reikiant, sušelpiti. Visokios ligos, dėl vargo tarp pabėgusių iš savo užtvintusių namų, neišpasakytai pradeda platiniesi.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Fort Wayne, Ind. Netoli Middleport, Ohio, išsoko iš bėgių greičiausias Illinois geležinkelio traukinys. Mašina ir penki Pullmano vagonai nusirito į grabę. Sužeista prie to daug pasažierių. Vieną, su suskilusiu galvos kauklu ngubeno į Fort Wayne ligonbutį. Sunkiai sužeista dar du pasažieriai.

GAISRAI.

New York. Sudegė čia Bermanno dirbtuvės po nr. 191 Canal st. Nuostolius ugnies padarytus skaito ant 100,000 dol.

IS DARBO LAUKO.

Rome, N. Y. Dailidės čia reikalauja 41 c. už darbo valandą, ir 44 darbo valandų savaitę.

Louisville, Ky. Be didelių pinigų dailidės čia išgavo 5c. dydesnes algas, taigi po 45 c. už darbo valandą.

Fond du lac, Wis. Dailidės čia išderėjo mažiausią užmokestį, 38 c. už darbo valandą ir 9 valandų dieną.

Pennsylvania, Kanawha klonyj, sustreikavo 5,000 angliakasių. Paliovė dirbė ir darbininkai Cabin Creek anglių apskrityj. Jie, pasitraukdami nuo darbo, kasyklų savininkams reikalavimų nepastatė, bet manoma, kad jie pareikalaus unijos pripažinimo.

Toronto, Canada. Čia pakelta 3 c. už darbo valandą organizuotų dailidžių algos.

New Haven, Conn. Master Builders Association priėmė 8 valandų darbo dieną ir 44 darbo val. savaitę ir 45 c. už darbo valandą.

Peckville, Pa. Dailidės čia be streiko išderėjo po 37½ c. už darbo valandą, taigi 2½ daugiau.

Worcester, Mass. Lentų pjovyklose dailidėms pripažinta 50 val. savaitę darbo laikas.

Cleveland, O. Panedėlio dieną čia prasidėjo metinė rašto statėjų konvencija. Suvažiavo delegatų iš visų Jungtinių Valstijų kraštų, Kanados, Hawaii ir Filipinų salų.

Boston, Mass. Western Union Telegraph Co. ir American Telegraph and Telephone Co. 200,000 savo tarnų ir darbininkų apsaugos nuo nelaimių ir nuo negalėjimo dirbti.

St. Clair, Pa. St. Clair Coal Co. grežia skyklę netoli nuo dartinės mainos, norėdama suvesti taip vadinamąją „Mammoth gyslą“. Suradus gyslą žadama padaryt naują „šaftą“ ir tuomet dikčiai padidinti skaitlių angliakasių. „Mammoth gysla“ pirmiausia išdirbinėjo sena Johns kasykla, bet vėliaus metė; tuomet tarp sakoma, kad ši gysla yra labai didelė. Atidarius naują šaftą, žinoma, bus darbo naujietis darbininkams.

Gilberton, Pa. Suviršum 300 angliakasių sustreikavo todėl, kad Madeira Hill Coal Co. užsimanė priverst darbininkus dirbti nuo 7 val. iš ryto iki 4-tai po pietų, be pietų laiko. Streikas greit pasibaigė, nes kompanija nusileido. Dabar dirba nuo 7-os iki 12-ai ir nuo 1-os iki škių.

Pottsville, Pa. Darbo čia užtektinai yra, bet vietinių darbininkų truksta. Neseniai turėjo iš kitur parsikviesti juoduokų. Darbininkų reikalauja kontraktoriai ir plieninės dirbtuvės. East-ern Steel Co. turi apie 200 karų ir negali jų iškranyti, nes darbininkų stoka. Kaikuriuose aplinkiniuose miesteliuose darbininkai pareikalavo po 10—15 centų daugiau ant dienos ir gavo, kiek reikalavo.

Cleveland, O. Konvencija International Typographical Union nupeikė Chicago pressmanų streiką; nupeikta ir socialistiški Chicago laikraščiai, taipgi stereotyperiai, už kontraktų sulaužymą.

IS POLITIŠKOS PADANGĖS.

Besitariant rinkimų dieną lapkritį, visos politiškos partijos pradeda krutėti ir darbotis pervedimui savo kandidatų. Rooseveltas, kuris, negavęs republikonų partijoj nominacijos, pats sau susitvėrė naują partiją, pirmas pradėjo savo „vendravonę“ su prakalbomis. Rooseveltas—gudrus vyras, žmončms jis pataiko įtkiti įvairiais pasilijimais, vienok jis perdaug apie save mano. Sulyg jo žodžių ir darbų išėina, kad visoj Amerikoj nėra kito vyro, kuris galėtų vesti šios šalies reikalus, kaip tik jis vienas. Suvienytos Valstijos gyvuoja jau per šimtą metų, turėjo kelias dešimtis prezidentų, vienok nei vienas iš jų taip daug apie save nebuvo manęs, kaip kad Rooseveltas. Washingtonas ir Lincolnas buvo tikrai didelių nuopelnų vyrai ir Rooseveltas, prie jų prilygintas, išrodo kaip juokdarys, o vienok nei vienas iš šių šalies tėvų nebuvo taip išsiptęs, taip išdidus, kaip kad šiandieninis pulkininkas Rooseveltas. Rooseveltas užsimanė likti prezidentu ant trečios tarnystės. To nedarė nei vienas prezidentas, nes tai yra priešinga šios šalies pačioms. Didis Washingtonas, išbuves dvi tarnystės prezidentu, pats griežtai atsisakė toliaus prezidentant, nors jo žmonės ištikro geidė. Jis atsisakė todėl, kad nei vienas prezidentas, ilgainiū urede betupėdamas, negalėtų pergilai sakny įleisti ir tapti šios laisvos šalies „caruku.“ Rooseveltas, matomai, to nori ir čia prie savo tikslu visokiais gražiais ir negražiais būdais. Jis iš vienos pusės apjuodina savo buvusio draugo Tafto administraciją, buk ji yra niekam netikus. Tuomet tarp jų visi pamena, kad keturis metus atgal jis už jį savo galvą guldė; apsaukė Taftą sąžinės, dorum ir geriausiu žmogum, o šiandien apverčia jį kibirais purviniuosi pamazgų. Kodėl? Todėl, kad jis manė, pasodinęs Taftą Baltamjam Name, pats juom sukti, kaip kokia lėle. Kada Taftas pasipriešino ir parodė, kad jis visai nemano buti „malevutu“ prezidentu, Rooseveltas pradėjo jį juodinti, užsimanė iš po jo ištraukti prezidento kėdę ir pats jon vėl sėsti. Iš kitos vėl pusės, kad patraukti prie savęs žmones, jis žada jiems ką tik kas nori: Raulas, nori referendumo — all right! jis turi referendumą; Raulienė nori suffragizmo nuolatį — šiur! jis ir tą gali parduoti; vaikas nori blizgančią „cacką“ — kaipgi! ir tą gali jo krome rasti...

Ištikro, pažinčius į Rooseveltto partijos platformą, noroms-noroms turi pasakyti, kad tai tikras pediorius, kuris parduoda viską, kad tik įsigauti į prezidentus. Tuom pildavimu savo nuomonę jis atstumė nuo savęs daugybę rimtesnių žmonių, net daugybę savo ypatingų draugų. Žmonės juk neyra toki neįmanėliai ir kiekvienas supranta, jog juo kas daugias žada, juo mažias nuo jo galima tikėtis. Taftas, suliginus su Rooseveltu, jau daug rimtesniu ir sąžinėsnesniu išrodo. Visa bėda tame, kad Taftas yra lėtas žmogus ir neturi

tokio smailio liežuviu, kaip turi Rooseveltas ir todėl apie jį tiek žmonės nežino, kiek apie Rooseveltą.

Rooseveltas buvo beveik aštuonis metus prezidentu, Taftas — keturis. Sulyginus vieno ir kito prezidentavimą, atsimame, kad pirmas per aštuonis metus tiek nepadarė, kiek padarė antras per keturis.

Statistiskos žinios parodo, jog Rooseveltui pradėjus prezidentauti, šioj šalyj, galima sakyti, kaip ir visai nebuvo trustų. Laikė jo "viešpatavimo" jie užgimė, išsivystė ir išaugo į tokius milžiniškus sutvėrimus, kad šiandien trustai, paėmę žmones už gerkles, išsmaugia iš jų paskutines jėgas. Nieks neginė, kad pragyvenimas dabar pasoko augstai todėl, kad viską j savo rankas pagriebė trustai. Kai kuriems iš jų (kaip, pavyzdin, plieniniam trustui) Rooseveltas pats pagelbėjo sustverti, lauzydamas net Šermano prieštrustinį įstatymą. Niekas negirdėjo apie tai, kad Rooseveltas būtų bandęs ištikrųjų nulaizyti ragus trustams. Tą pradėjo daryti lėtas, bet visgi, kaip žmogus, sąžiniškas Taftas. Už tai visi dar pamename, kaip penki metai atgal Rooseveltas išauginti piniginiai trustai įvarė šalį į panikos ir krizio bedugnę. Tie, kurie pamena buvusio demokrato Clevelando sunkius laikus, sako, kad laike Roosevelto krizio buvo taip-pat sunku, kaip ir laike Clevelando laikų, nes brangumas pragyvenimo buvo didesnis negu Clevelando laikais.

Rooseveltas visai neturi kuom pasigirti, — mažiau turi negu Taftas, — jis tik moka daug ir garsiai kalbėti.

Vienok, anot patarlės: "karvė, kuri daug baubia, mažai pieno duoda"....

IS VISUR.

Visoj vidurinėj Europoj užstojo šiom laikų nepaprasti šalčiai. Vokietijoj, Schwarzwaldo kalnuose pusėtinai pasnigo. Šalčia ir Šveicarijoj.

Ispanijos republikonai užtikrina, jog visame krašte kils revoliucija, kuri nušuos karaliaus sostą. Bet karaliaus valdžia tiki, jog kariūnėnė liks ištikima sostui, o be jos prisidėjimo republikonai savo tikslo neatsieks.

Rusijoj laukia vėl žmonių sukilimo. Paslapti šnipai atidengia vis naujus sukilimus. Neuzgandinta dabar lygiai kariūnėnė, kaip ir laivynas.

Tibete prasidėjo tarybos tibetonių su chiniskoj garnizono vadovu. Už maistą garnizonas atidavė ginklus ir pasidavė, tibetonių kariūnėnė išvedė per savo krašto rubežius.

Peterburge likosi suimtas valdžios šnipų perdėtinis Leonidas Rakovskis už pagarsinimą laikraščiuose valdžios paslapčių. Paskui daryta krata redakcijoj laikraščio "Birzevyja Vedomosti" ir jo leidėjo gyvenime. Suimtas ir atstovas laikraščio "Russkoje Slovo."

Vietoj pasitraukusio nuo sosto Morokko sultano Mulay Haf'g, sultano likosi pagarsintas jo brolis Mulay Yussuf. Gyven-tojai naująjį sultoną priėmė labai šalta.

Mieste Los Palomas suimtininko 300 Meksikos revoliucionierių, kurie žada Jungtinių Valsčių pusėj užpulti kalėjimą mieste Columbus, Naujame Meksike ir paliosuoti iš jo meksikonus, suimtus laike susisumuio revoliucionierių su Jungtinių Valsčių kariūnėnė.

Susisumimai revoliucionierių su saugojančia rubežij kariūnėnė pradeda atsistoti tankiau.

Berlino laikraštis "Local Anzeiger" praneša, buk rugsėjo mėnesij Rusijos caras atsilankys Lenkijoj ir čia susitiks su Austrijos kunigaikštis Karoliu Francisku Juozapu.

Netoli Cartagena, Kolumbijoj, išėjęs medžioti, likosi užmuštas Jungtinių Valsčių vice-kon-

sulis McMaster; bet kas jį nušovė, nežinia. Du metai atgal McMaster užmušė vieną Kolumbietį; užmuštojo draugai pažadėjo jam atkeršyti; gal užmušysa ir yra keršto darbas.

Paryžiaus aplinkinėse pereiną savaitę pasnigo. Atsalo oras ir kituose Europos kraštuose, net Italijoj ir Ispanijoj. Manoma, kad tą oro atšalimą pagimdė siaurę Turkijoj žemės drebėjimai.

13 rugpjūčio dieną, Nicaragnos revoliucionieriai, vedami paties jų vyriausiojo vadovo, generolo Mena, mėgino veržti miestą Managua, krašto sostinę, bet užpuolusių jų atmušė. Telegrafų vielos tarp Managua ir Corinto nupjaušytos. Republikos sostinė yra revoliucionierių apgulta. Jeigu besitariantiems nepasiseks susitaikyti, Jungtinių Valsčių pasiuntinys reikalaus, kad abidvi kovojančios pusės pasitrauktų iš Managua ir jo aplinkinių.

Francuzijos darbo biuras pagarsino statistikos žinias apie profesionališkus moterų užsiėmimus; motinystė, žinoma, čia nepriskaityta, nes už ją moteris algų negauna. Francuzijoj visokioms profesijoms ir darbu užsiima 13 milijonų vyrų, o moterų 8 milijonai, taigi namų ūlų bos ir motinystės profesija, nors vaikų Francuzijos moters gimdo mažai, visgi užsiima daug moterų, nes moterų Francuzijoj yra daugiau negu vyrų, o uždarbiauja jį daug mažiau negu vyrų, bet uždarbiaujančių moterų skaitlius paskutiniuose penkiuose metuose neišpasakytai pasididino: pasididino 117,000, o moterų 850,000. Moteris galima rasti 222 užsiėmimuose. Net akmenų skaldyklose ir rudos kasyklose yra 1,754 moteris darbininkės. Uždarbiaujančių tarpe, moterų yra 35%.

Rusijoj likosi susektas sukalbis prieš carą Mikolajų. Su kalbininkai buvo sutarę, važiuojant carui į Sebastopolį mažų laiveliu, paimti jį nelaisvėn ir priversti įvesti Rusijoj tikrą konstituciją, arba nuo sosto jį nuvesti. Sumta vienas laivo "Zlotoust" oficerias ir 16 jureivių.

Pasitraukė nuo sosto Morokko sultanas, Mulay Haf'g. Jis su savo moterimis keliauja Francuzijon, kuri jam mokės atsakančią algą. Francuziškos kariūnėnės vadovas, generolas Lyautey, pareikalavo, kad jam umai iš Francuzijos atsistų 30,000 kariūnių, nes su tais, ką turi, negali sukilusių maurų suvaldyti.

Mexike, Zapatistai, sumušti prie Toluco, įsiveržė į Ixtapą ir parengė žmonių skerdynes. Užmušė beginklių žmonių 200. Aplinkinėse Tieuman užpuolė jie pasazierinį geležinkelio traukinį ir užmušė 36 kariūnius ir 20 pasazierių. Tarp užmuštųjų buvo du laikraščių korespondentų. Jie patys važiavo pas generolą Zapatą.

Kadangi Holandija nenori išsizadėti savo laivams, plaukiantiems upė Reinu, sustiekti sutarimu 1868 m. teisių, kurios leidžia holandiškius laivus Reinu plaukti liuosai Vokietijoj ir prekes gabenti be muto, tai Vokietija mano nukasti gylį kanalą nuo Reino į Emdeną ir tokiu būdu Reiną nuo Holandijos nukreipti.

Dortmunde, Vokietijoj, geležies dirbtuvėse užbėrė 26 darbininkus. Nėra vilties nei vieną iš jų dar gyvą ištraukti. Ištraukė 8 užmuštus, bet užmuštų yra daugiau.

Londone pavogė deimantines gražnas Vokietijos cesoriaus sesers, Hessų kunigaikštienės. Bet ji buvo tik karaliaus rume ir ant geležinkelio ją lydėjo karaliaus rumo moteris ir ponai. Tarp pavogtų daiktų buvo ir labai brangūs.

Londone Women's Industrial Council surinko žinias apie moterų uždarbius Anglijoj. Sulyg ty žinių, 10 shilingų arba \$2.50 savaitę gauna penkta dalis moterų ir suaugusių merginų. 75% suvėjų gauna tik 4 shilingus savaitę, o tik gabios uždirba iki 10 shilingų. Kur vyrams moka-



Tris vyrai ir valtis, kurioj jie perplaukė Atlantiko didjūrį (Skait. žinias "Iš Amerikos").

ma 15 shilingų savaitę, ten moters uždirba tik pusę to.

Nicaraguos revoliucionieriai mėgino bombarduoti republikos sostinę, miestą Menaguą. Pasimtinys Costa Rica valstijos mėgina taikyti nesutinkančias puses, bet, nors jį remia Jungtinių Valsčių pasiuntinys, visgi nežinia, kokius vaisius išduos tasai mėginimas.

Turkijoj pasitraukė nuo vietos vidaus reikalų ministras Zia-paša. Prezdevė, Albanijoj, likosi nušautas kariskoj teismo pirminkas.

Macedonijoj, mieste Kaczan, mahometonai parengė bulgarų skerdynes. Užmušta 140 bulgarų. Dėlto Bulgarijos sostinėj Safijoj žmonės kėlė nepilankias turkams demonstracijas, reikalavo, kad Bulgarija pradėtų kovą su Turkija.

Po paskutinių žemės drebėjimų Turkijoj prie Myriophites, Chora ir Ivakitza atsidarė milžiniškas vulkano krateris, kuris prarijo cietą kaimą su žmonėmis. Dardanelių pakrantėse išnaikinta suvisu 50 kaimų.

Paryžių pasimirė garsus muzikas-kompozitorius Jules F. Massenet, išgyvenęs 70 metų.

Paryžiaus gydytojas D-ras Gaston Odin surado bakteriją, gindančią ligą vėžiu vadinamą, o kaip saiko, išrado ir vaistą gydymui tos ligos.

Laikė manevrų turkiškos kariūnėnės aplinkinėse Salisburij, Plain, su orlaiviu nuo 300 pėdų nupuolė orlaivininkas Fenwich ir užsiimušė.

Čenstachove policija darė kratą požemėse ir uolose kungų Paulinų vienuoly. Jieskojo ko ten net kelis valandas, bet nieko draudžiamo nerado.

Iš didelio debesies mažas lytus. Darbininkai Linos kompanijos aukso kasyklose Bodaiko, Siberijoj, kur žandarų rotmeisteris Triščenkov užmušė 500 darbininkų, daug tikėjosi iš revizijos caro pasisto senatoriaus Manuchino ištirti darbininkų skerdynes. Bet kalnas pagimdė menką pelę — senatorius vien partarta atiduoti teisman rotmeisterį Triščenkovą. Bet nieks ne abejoja, kad vietinis Siberijos teismas Triščenkovą išteisins, nes ir teismas laikosi kompanijos skverno.

Dėl Washington'o senato užgyrimo leisti per Panamos kanalą dykai Amerikos laivus, o priešingai sutarimams, nuo kitų kraštų laivų imti mokesčius, Vokietijos valdžia tarnaujantis laikraštis "Frankfurter Ztg" smarkiai

Sebastopolį atsibuvo teismas sukalbininkų, kurie mėgino sutartų su laivo "Ivan Zlotoust" igula laivą apvaldyti, ir plaukti pagauti carą, kuris su pačia rengeši mažu laiveliu plaukti Sebastopolin. Teismas 10 pasmer-

ke pakarti, o 5 šešiams metams katargon pasiuntė.

Vulkanas Etna, ant salos Sicilijos, kuris užsilaikė ramiai išnaikins miestą Reggio, dabar vėl v.ikti pradėjo. Mieste Cartarin, kalno apačioj, buvo žemės drebėjimai, bet jie nedaug nuostolį pridribo, išgązdino vien žmones.

Priziruetojas Čenstachovo vienuolyno brangenbių, kunigas Pius Przedziecki, gavo vidaus ministerio paliepimą pasitraukti iš vienuolyno ir važiuoti į Permo guberniją, arba užsienin. Jo vietą užėmė vienas iš jauniausių kunigų Paulinų, Petras Markevicius. Pasipriesinusiems aplėisti vienuolyną penkiems klerikams prisakyta taigpi į tris dienas išienulyn išsinešdinti, jeigu neori, kad juos policija išvytų.

Mexiko pietuose revoliucija latinas. Zapata turi 5,000 kaulotųjų ir kaip mano, jis rengiasi traukti krašto sostinės link.

Anglijos sosto ipėdinis, Valijos kunigaikštis ir jo brolis, sekančiuose metuose rengiasi atvažiuoti Amerikon.

Volyniaus gubernijoj, netoli Rovno, plėšikai užpuolė eskortą gabenančią kariūnėnės kasa, kurioj buvo 200,000 rublių pinigų. Pradėjo šaudyti, užmušė vežėją. Oficerias išsoko iš vežimo, o likusiems su kasa paliepė bėgti. Oficerą užmušė, bet vežę pinigų ištruko su pinigais.

Alpy kalnuose, Šveicarijoj, nuo kalno nupuolė profesorius Cambridge universiteto (Anglijoj) Jones ir jo pati ir užsimušė. Jones apsidėdė tik 1 rugpjūčio dieną.

Mexiko revoliucionierių vadovas Orozco pradėjo tarybas su prezidento generolu Huerta ir nori pasiduoti. Su savo kariantojais ištraukė iš miesto Juarez, kurį užims Madero kariūnėnė. Orozco reikalauja sau ir savo žmonėms pilno atleidimo. Už tai pietinėse provincijose Zapata turi suviršus 6,000 kariantų. Jie atsirado jau visai arti Meksikos sotinės.

Nicaragua republikoj, mieste Managua, išlijo jureiviai nuo Amerikos kariškų laivų, todėl bombardavę miestą revoliucionieriai pasitraukė į Masayi.

Morokko sultanate francuzai aplinkinėse Monlay Bauchta sumušė sukilėlių vadovą Sechloli. Mušiai buvo labai smarkūs ir francuzai ne mažai kariūnių nužudė.

Prie Montenegro rubežių, Albanijoj, mahometonai albanai,

draugę su turkiška kariūnėnė, parengė krikščionių albanų skerdynes. Užmušta daug moterų ir vaikų, daug merginų su savim nusigabeno.

Rugsėjo mėnesij keliauja Francuzijon Rusijos ministerių pirmininkas Kohovcevs ir užsienų ministeris Sozonov. Didysis kunigaikštis Mikalojus, Mikalojaus sunus, dalyvaus Francuzijos kariūnėnės manevruose.

23 rugpjūčio dieną Korejos sostinėj, mieste Seoul, prasidės teismas 123 koreonų, dalyvavusių pasikėsinime ant gyvasties grafo Teranchi, Koreos general-gubernatoriaus.

Varšavoj kariškasis teismas perkratinėja bylą keliolikos kariūnių šovėjų batalijon, kurie atsakomybėn patraukti už prigulėjimą į revoliucionierišką kariūnių organizaciją. Nariai tos organizacijos stengėsi visoj Rusijoj sukelti prieš dabartinę valdžią revoliuciją.

Japonijos sostinėj yra kalbų mokykla, kurioj mokina 12 kalbų: angliškos, francuziškos, vokiškos, rusiškos, itališkos, ispaniškos, chiniskos, mongoliškos, siameziškos, malaiškos, hindostaniškos ir koreaniškos. Mokytojų mokykloj yra 46: penki anglijonai, du francuzai, vienas vokietis, vienas rusas, vienas italas, vienas ispanijonas, vienas siamietis, vienas indietis, kiti visi japonai.

Pasibaigė Varšavoj teismas kariūnių, patrauktų už prigulėjimą į revoliucionierių organizaciją, 11 pasmerkta katorga, 19 bus atiduota į areštantų ratas, 29 išteisinta.

Indijose, nusiritusios nuo Himalajų kalnų lavinos, tapo užmuštas amerikonas tirinėtojas, Hunter Workman. Žuvęs kalnų tirinėtojas paėjo iš Worcester, Mass. Gimęs 1847 metuose.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS HARRISBURG, ILL.

Oras dabar atvėso, tai ir smagiau dabar žmonėms dirbti, tik kad pas mus su darbas dar vis negeriausia čia. Mainos ne visos dirba, o kurios ir dirba, tai ten žmonių net per daug prikimšta ir bosai neperdaug paisy ant darbininkų: mat jų pakaktinai turi.

Rugpjūčio 19-tą dieną sužeidė vieną iš vietinių kasyklų, lietuvių Adomą Kuzmicką. Vaikinas priguli prie "Lietuvos Sun" draugystės, tai dabar, nelaimė atsitikus, turi priežiūrą ir aprūpinimą. Visiems lietuviams reikėtų glaustis prie lietuviškų draugystių, tai mažiau būtų verksmo ir bėdos, nelaimė pasitaikius. Daugiau vertėtų šviestis, o mažiau girtuokliauti. Musų žmonės, šiek tiek išsigėrę, myli tuojais ir susipešti.

Neseniai buvo čia vienos krikščynos. Kaip kurie gražiojį prase, kad nedarytų lietuviams sammatos, kad gražiai pasilinksintų. Bet visgi ir čia be peštynių neapsiejo. Greit žada but čia vestuvės. Turbut ir vėl be pasipėsimo neapsieis.

Ot, juokiam mes tik angliskas, daugiau nieko. Reik teisybę pasakyt, kad ne visi toki lietuviai yra. Yra ir gerų žmonių, bet tie peštukai visiems gerą var-dą gadina. Paskui angliskas sako: "Ir tu toks pats..."

Vertėtų jau mums, broliai, išmintingiau ir žmoniškiau gyvenimą pradėti vesti. Gerų laikraščių pasiskaitytum: daug ko iš jų gero galima dasizinti. Ir pakausiai mums čiel likty, ir žmonių mes nejuokintume, ir sveikiam mums patiems būtų, ir pigiau mums tas visas atsietų. O žiūrėk, kiek naudos sau iš to gautume...

Kituose miestuose, kaip girdim, lietuviai ir padainuoja, ir dailiais žaislais (zobovomis) pasilinksmina, o pas mus jeigu ir pasitaiko, kad kas, mokėdamas kokią dainelę, uždainuoja, tai kiti smarkiai (jie mano, kad jie labai smarkūs) išjuokia ir pirštai išbado.

Oi reikia, reikia musų broliams čia apšvietos!

Harrisburgietis

IS SHENANDOAH, PA.

Daug man teko girdėti apie Shenandoah, — tą mažą lietuvių "sostapilį." Pagalios pasitalkė ir man proga arčiau su juom susipažinti, ir turiu pasakyti atvira, kad ta lietuvių "stalyčia" ne-kaip man patiko.

Miestelis turi apie 36,000 gyventojų, taigi nevisai mažas, bet iki šiam laikui prisilaiko patriarchalios sėnos tvarkos. Visame mieste yra apie pusantros gatvės plytomis išbrukuota. Didės dalis namelių — vis mediniai, arti vienas kito sukimšti. Prickyba žydų rankose (su mažais išėmiais). Sakau, nedaug "dortinesnių" miesčiųnų ir Lietuvių surastum.

Žmonės čia geri, — nėra ką ir sakt. Apie tai galima spręsti jau nors iš to, kad prie "žemiškų gėrybių" nėra prisirišę... Ant 36,000 gyventojų yra 290 kariūnių. Paėmęs plunksną, roka-vau-rokavau ir pagalios net akis patriniau, nenorėdamas sau tikėti: išeina, kad vieną karčemą už-laiko 124 žmonės.

O užlaikyti karčemą juk ne-taip lengva: reik ir laisnius už-mokėti, reik ir žmogui su šeima pragyventi, reik dar ir už-dirbti.

Naujas gyventojas.

IS ROSELAND, ILL.

Pereitą subatvakarį čia atsi-buvo vakarelis, surengtas "Palmer Garden" svetainė. Rengėjį tikslu buvo sutverti naują TMD. Kuopą. Kelių blokų atstume (Kensingtone) buvo jau nuo seniaus gyvuojanti TMD, kuopa, vienok pastaruoju laiku (turbut ačiu viršininkų nerangumui) ji pradėjo mažintis ir kuone visiškai irti. Todėl roselandiečiai su-manė po šonu sutverti naują kuopą. Vienok tą vakarą pasirodė, kad kensingtoniečiai nenori tos gėdos turėti ir, aznot leisti naujai kuopai tvertis, jie pasiūlė perkelti senąją kuopą iš Kensingtono į Roselandą, perdavus senos kuopos čarterį ir knygas. Taip ir padaryta.

Sio vakaro kalbėtojai buvo visi iš Chicagos, todėl publiakai prisiejo truputį palaukti pakol jie suspėjo atvykti. Kalbėtojai buvo pp: Stasys Tandanevičia, kalbėjęs apie TMD, abelnuose ruo-žuose, K. Jurgelionis nurodė svarbą gerų knygų išleidinėjimo ir St. Biežis apie draugijų naudingumą. P-lė Katriuka Kupaip-lė pamargino vakarelį tikrai geromis eilių deklamacijomis.

Vakaro vedėjais buvo pp. Samas ir Slikas. Žmonių buvo pilnutėlė svetainė. Tvarka buvo pavyzdinga. TMD, kuopa žymiai pasididino nariais, nors neteko sužinoti, kiek tikrai žmonių prisirašė.

S. Kat.

IS PHILADELPHIA, PA.

Čia yra keliolika tukstančių lietuvių. Daugumas dirba visokiose dirbtuvėse. Netruksta ir vertėvių; daugiausiai yra saliu-ninkų ir mėsininkų. Philadelphijos lietuviai turi dvi bažnyčias; darbuojasi ir tautiškoj dirvoj. Turi savo namą po Bendrovės vardu prie Alleghany ave, po nr. 2715—19. Name tame yra puikiausia svetainė baliams, sceni-kiems perstatymams, koncertams ir susirinkimams. Yra knygynas, kuriame yra keli šimtai knygų ir keliolikas laikraščių: yra ir vatinė mokykla. Svetainė dabar Bendrovės lėšoms ištaisyta ir pa-rankiai surengta.

2 rugsėjo dieną šių metų Bendrovė rengia balių, kurio pelnas eis išskilmės svetainės atidarymo. Geistina, kad atsilankytų kuo daugiausia musų lietuvių.

K. Balikonis.

Newark, N. J. Visi pažįstame ar girdėjome apie "girių" pikniką, apie "daržinį", "laivinį" arba ir "moonlight" piknikus. Yra dar vienas naujas piknikas ir jo išradimas ir patentas priguli Newarko lietuviams. Tai "gatvinis" piknikas...

Ant kampo Jefferson ir Warwick gatvių susinėšė kedės, skry-nutes ir t.t. ir susisėdo ant "sald-vokų" čielas buris lietuvių. Nieko blogo nebuvo, tik kam reikėjo šilagatvių pereit, tai žmogus bė-dą turėjo.

Matpa.

NUO REDAKCIJOS.

Visi laikraščiai siunčiami rankraščiai turi būti, pažymėti autorius, parašyti ir adresą. Pasirašantys nesudėtingai turi paduoti, Redakcijos žiniui, ir savo tikrą vardą. Redakcija pasilekia sau teisią atsisakyti, tačiau rankraščius trumpinti ir taisyti. Netinkamus laikraščius rankraščius Redakcija, pareikalavusi, grąžina autorui atgal jo išdomis. Reikia visada rašyti tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačią tarpą tarp eilučių.

Apžvalga.

Saukia Lietuvos amatininkus organizuoti. Trijs pasirašiusieji Panevėžio amatininkai (Pridotkas, K. Pakarna ir K. Baronas) šaukia visus Lietuvos amatininkus į Sąjungą ir Draugiją. Draugijos tikslu būtų sužinoti, kur kokių amatininkų reikalaujama, kur kiek mokama, iš kur geresnė medžiaga parsitraukti etc. Tuom laiku "Rygos Naujienos" apsiėmė patarnauti, pakol nesu-sitvers tam tikra draugija.

Tautų gyvenimo muzėjus. Karaliaučiu, vietinio universiteto profesorius Bezenbergerio priesniais, steigiamas muzėjus, kuriame bus parodytas budas kasdieninio įvairių tautų gyvenimo. Tai busiųjų didelis parkas, kuriame busiųjų pristatytų visų tautų pirklių. Lietuviai turės šiame parke keletą lietuviškų pirklių, šiaudais dengtų. Jau pradėta lietuvių skryžių taisyti.

Tokio muzėjaus svarba yra tame, kad čia galima bus loconomis akimis pamatyti ir susipažinti su kiekvienos tautos gyvenimu.

Vertimas Teodoro Narbuto Raštų. "Vienybė Liet." num. 33-me, praneša, kad sumanyta iš-versti lietuvių kalbon plačią Lietuvos istoriją, vardu "Dzieje Narodu Litewskiego," parašytą Lietuvos istoriko, Teodoro Narbuto, lenkų kalboje.

Vertimo darbą apsiėmė atlikti p. I. O. Strydas, "Vienybės" lietuvių redaktorius ir p. V. K. Račkauskas, "Tėvynės" redaktorius. Darbas jau pradėtas ir žadama jį tuojau leisti per "Vien. Liet." ir "Tėvynę," o vėliaus iš-leisti atskiriomis knygomis.

Sis Narbuto veiklas yra didelis: susideda net iš dešimty to-mų ir šiais laikais jau beveik iš-semtas, — vadinasi, labai sunkiai gaunamas. Už komplotę dešimty to-mų mokama po apie \$500.

Negalima užginti, kad šiame veikalė randasi labai daug aky-vų dalykų. Kol kas tai yra di-džiausias apie Lietuvą veikalas. Apie lietuvių visados ir visur rašoma labai gerai, gal net per-gerai.

Teisybės vienok dėlei, reik pa-tėmyt, kad Narbutas Istoriją, ži-rint jį bešališku istorijos kri-terio žvilgsniu, daugely vietų neyra "istoriška" ir ne vienias kritikas tą teisingai yra patė-mijęs.

Is Narbuta galima taip pažinti Lietuvos istoriją, — teisingai pa-sakė vienas vyras, — kaip is Fla-marion'o galima pažinti Astrono-miją.

Savo keliu sis veiklas gali suteikti daug medžiagos busian-tiems istorikui; apert to, jis yra savotiškas ir pagalias taip ruo-sas, kad jo vertimas, mus neuo-mone, gal ir apsimokėtu.

Lietuvius gavo 37 balsais ma-žiau. Seniau buvome pranešę, kad p. Kazys Kraučunas, buvęs Imigrantų Inspektorius Alas-koj ir advokatas, gavo nominaci-ją buti Alaskos distrikto repre-sentantu Suvenytų Valstijų Kon-grese Washington'e.

Dabar laikraščiai praneša, kad p. Kraučunas tapo sumuštas rin-kimuose: laimėjo tulas Wicken-sham, — progresistų kandidatas. Musų vientautis buvo labai arti išrinkimo, nes gavo vos 37 bal-sais mažiau už Wickersham'ą.

Kraučunas buvo kandidatu ant Alaskos socialistų tikieto.

Apie patentuotus vaistus. Gal niekur taip neprasitapinę įvai-riausios rūšies taip vadinamieji patentuoti vaistai, kaip Suvenij-tyse Valstijose. Patentuotais va-is-tais vadinasi "gatavi" vaistai, kuriuos pardavinėjama aptiekose

dėžutėse. Paprastai ant dėžutėlių yra išrašyta visa litanija ligų, ku-rias toks vaistas buk išgydas. Didėsnė dalis tokių vaistų yra humbugas, bet kadangi jie savyje niko ypatingai vodingo sveika-tai neturi, tai valdžia juos pra-leidžia.

Dabar Atstovų Butas praleido Sherley bily, kuris užgina ra-šyti ant dėžutėlių ir apgarsinimų visą litaniją įvairiausių ligų, jei-gu tie vaistai istikro tokių ligų neišgydo.

Jeigu senatas šitą bily patvir-tins, tai patentuotiems vaistams ateis "paskutinis galas," nes jie tik apgarsinimais ir pasilaiko.

Daukstant rankraščiai Lvoje. Laikraštis "Czas" paduota žinu-tė, buk Lvoje, Galicijoje, Osso-linskių bibliotekoj, yra kopijų kai-kurių gana svarbių doku-mentų apie Lietuvos praeit. VII-na knyga, pažymėta raidė G. VII, perrašyta Simano Daukanto ran-ka dar tais laikais, kada jis bu-vo Peterburge metrikanto padė-jeju. Knygoje yra daugybė Lie-tuvos dokumentų, pradedant nuo 1391 m. ir baigiant 1636 m.

"Saulės" namai Kaune. "Vil-ty" pranešama, kad kauniskės "Saulės" namų jau išvestos pir-mo angsto sienos, bet toliaus gal darbas susilaikyti, nes gal pri-trukti pinigų. Todėl "Vienas is kunigų" rašo, kad bene vertėtų kunigams pajieškoti kišeniuose ir pasirodyti su gausėmis auko-mis. Jis stato pavyzdžiui Amerikos lietuvius-kunigus, kurie aukojo nuo 100 iki 1000 rublių ir pataria susivaižiuoti Kaunan ant kolekciųjų kunigams neiš-važiuoti is Kauno, neatlankius statomojo "Saulės" namo.

Tulo lietuviško laikraščio re-daktorius, kalbėdamas apie kito laikraščio redaktorių ir, matomai, norėdamas jį "sukritikuoti," taip rašo:

"Jis gi pats tai geras redak-torius, kad užpildo (čia laikraš-čio varda) savo nedakeptomis polemikomis ir žioplomis pasta-bomis." (musų pabraukta).

Daugelis Lietuvos piemenukų gražiau kalba.

Laikraščiai privalo savo skai-tytojus ne tik įvairiomis žinio-mis pamokinti, bet ir auklėti juo-se mandagumo ir savivaldos pa-jautimą. Nekalbant apie kit-ką, net ir praktiskame gyvenime šie dalykai lošia labai svarbią rolę. Is dviejų vienodai išmintingų ir gabių žmonių visados išlošia tas, kuris yra mandagesnis.

Ar ne laikas būtų varyti lauk is mūsų kai kurių laikraščių kal-bos nešvarumą ir stačiokystę, ku-ri teršia ir daro gėdą musų laik-raštijai?

NAUJOS TMD. KUOPOS AN-GLIJOJ IR ARGENTINOJ.

Tėvynės Mylėtojų Draugija pradeda pamazū, bet nuolatinau augti ir platinis. Ant Europos sausžemio ji jau turi kuopas vi-suose didesniuose centruose. Pa-staraisiais laikais, girdime, susi-tvėrė kuopa ir Londone, Anglijoj.

Anglijoj yra diktokas lietuvių burių ir menama, kad greitai lai-kuo TMD. ras ten daugiaus pri-tarėjų.

Is paskutinio TMD. organo ("Vien. Liet.") numerio matyt, kad lietuviai, apsigyvenę kitoj pu-sėj ekvatoriaus, tolimoj Argenti-nos Respublikoj (Pietinėj Ameri-koj), sutvėrė TMD. kuopą mieste Buenos Aires.

Tokin budu TMD., nors nėra skaitlingiausia savo nariais, bet už tai yra labiausiai išsiplatinus įvairiose šalyse.

Apart Suvenytų Valstijų, jos narių randasi Europoj, Azijoj (Sibyre) ir Pietinėj Amerikoj.

TMD. turi tokius gražius mie-rus ir taip visiems prieinama (vos 60 c. met. mokiestis), kad jeigu visi jos naudingumą su-prastų, tai šiadien nerastum vi-same pasaulyj tokio lietuviško kampelio, kur nebūtų TMD. na-rių.

Tėvynės Mylėtojas.

Saldžiausias daiktas gal kar-čiausiu tapti, jeigu tiktai miera peržengti.

Epiktetas.

Nepaprasti Išradimai.

Surankiojo K. Aušris

Ar galima prailginti gyvenimą?

Neseniai garsus mokslinčius Nesenikas (rusas), gyvenantis Paryžiuje, apskelbė, kad jis sura-dęs senumo priežastį. Sulyg šio mokslinčiaus tvirtinimo, senatvė pas žmogų ir visus gyvulius pa-gimdo tuli mažutėliai gyvūneliai, vadinami mikrobais, kurių yra nesuskaitoma daugybė. Mikrobai yra dvejojai. Vieni augina rau-menis ir kuną, o kiti vėl juos nai-kina. Todėl žmogaus organizma visados eina smarkiausia kova tarp tų dvejojų mikrobų: žmogaus sveikata ir gyvastis priklauso nuo to, kurie is tų mikrobų ima vir-šų.

Suradęs senatvės priežastį, gar-sus mokslinčius pradėjo įieskoti budo, kaip tą priežastį pašalinti. Neseniai jis pranešė Francuzijos Mokslo Akademijai, kad jis su-ra-dęs šunkios žarnos iksiolele ne-žinomus mikrobus, kurie labai na-paapkenčia ir kovoja tuos mi-krobos, kurie pagimdo senatvę. Mečnikovas, kuris padarė jau darab labai svarbių išradimų ir skaitosi šiadien vienu is didžiausiu visame pasaulyj mokslinčių, perspėja vienok publiką, kad sis jo išradimas neyra dar pilnai užbaigtas. Tai yra tik pirmi ban-dymai. Vienok jis tikisi, kad jam gal ir pasieks surasti budą, ku-riuo galima bus pailginti žmo-gaus gyvenimą.

Labai žingėdus išradimas. □ □

Sako, galima padirbti kietas anglis.

Geologai išskaitliuoja, kad reik-ėjo imlionių metų, pakol ganta pirmainė augmenis ir kietą anglį žemės viduriuose. Dabar pranešama, kad vienas vo-kietys-mokslinčius suradęs budą, kaip padaryti is turpių, arba is is augmeniu kietą anglį ir keletą dienu, arba net j keletą valandų.

Jis padarė kietas anglis is tur-pių, įdėdamas jas į tam tyčiai padarytą mašiną, kurioj jis pra-dėjo turpes labai kaitinti ir spau-sinti. Prie karščio, kuris išėjo 590 laipsnių (F.) turpes paviršo j kie-tas anglis laike 64 valandų, o pakėlus karštį iki 644 laipsnių, reikėjo tik 8 valandų laiko, pakol pasidarė kietas anglis.

Kiti mokslinčiai pripažino, kad tai yra ne humbugas.

Tokiu budu nėra ko bijotis, kad kadanors žmonijai pritruks kuro.

□ □

Vaikščioja vandens pavirše.

Jau daug sykų bandyta išrasti tokius čeverkykus, kurie galėtų žmogų palaikyti ant vandens pa-viršio ir buti parankūs vaikščio-jimui ant vandens. Dabar viena dirbtuvė Vokietijoj, sako, pa-darini tokius čeverkykus, kurie yra labai panašūs į "Jyžias," varto-jamas čiuzinėjimui sniego pavir-se. Viduryj jie turi tušumą, į kurią pripumpuojama oro, kuris žmogų palaiko viršuj. Sako, juose labai paranku čiuzinėti vandens pavir-ši.

□ □

Saulės spinduliai buteliuose.

Laikraštis "Daily Mirror" pa-duoda žinią apie labai svarbų francuzo inžinieriaus, Charleso Wintero, išradimą, kuris ne ma-žai gali patarnauti žmonijai, gali rasti pritaikymą žmonių gyve-nime ir pramonėj, suteikti žmo-nims šviesą, šilumą ir pajiega ir tai gana pigiai.

Inžinierius Winter išrado nau-ją elektriską bateriją, kuri perima saules spindulius, juos palaiko ir automatiškai perkeičia j elektri-ko energiją, kurią galima var-toi apkurimui, apšvietimui namų ir varamui nedidelės pajiegos rei-kalaujančių mašinų.

Baterija toji susideda is bute-lio, į kurį įleista plonos platinės lentutės, viena is jų įleista į chlorinės rūgšties geležies dru-ską, o antroji į gyvojo sidabro druską. Po įtekme saulės spin-dulių, baterija elektrizuojasi. Iš-naudojus baterijos elektriką, ga-

lima ją vėl elektrizuoti, pakanka vėl saulės šviesoj pastatyti. Angliškas laikraštis mano, jog šita Wintero baterija gali na-muose užvaduoti šviesos ir šilumos šaltinius, nes vartojimas baterijos nepatraukia išlaidų, pa-kanka sykį bateriją tokią nusi-pirkti. Elektriską bateriją duoda pati saulės šviesa. Įelektrizavi-mui baterijos pakanka dienos šviesos, taigi baterija įgauna elektriską pajiega net tasyk, ka-da dangus apsiniauks. Baterija, su 500 platininių lentučių, pa-stačius per dieną ant stogo, duo-da tiek elektriskos pajiegos, kad jos pakanka per naktį žibiniui šiesių didelių elektriskų liampų.

Visas neparankumas yra tame, kad platiną yra brangi, per tai ir baterijos yra brangios; plati-ną yra už auksą brangesnė. Bet dabar mėginama surasti pigesnę medegą, kuri užvaduotų brangią platiną ir yra vilts, kad tas pa-sieks. Jeigu užtikrinimai specia-listų nepasirodys klaidingais, su šitą baterijų pagelba ir kaimie-čiai galės naudotiesi pigiai is elektriskos šviesos, vartoti elek-triką net mašinų varymui, nes pas kaimiečius nėra mašinų, rei-kalaujančių didelės pajiegos.

□ □

Daro šilką is augmeniu.

Viename Mikhigano valstijos miestelyj (Muskegon) yra dirb-tuvė, kuri daro "šilką" is augme-nių valaknių ir is to dirbia pa-cekias ir apatinius maršinius.

Šitas netikrasai šilkas yra minkštas ir labai panašus į tikrąjį šilką, kurį išdirbinėja kirmėlės, vadinamos šilkaspėjais.

Sako, kad jis dar stipresnis ir už tikrąjį šilką.

Iksioleli bandydavo dirbti to-kius "šilkelius" is medinės košės ir is medienos, bet tas pėrbran-giai atseidavo. Sis veliausias iš-radimas, sako, labai pigus ir ge-ras.

EMIGRACIJA SENIAUS IR ŠIAUDIEN.

Keli liudiai ruožai. (Tąsa)

Civilizavimas šiaurinės Ame-rikos milžiniško kontinento (saus-žemio) yra vainikas, puikausis emigracijos rezultatas. Sis kraštas, sis "dyvy-dyvas," — tai puikus, vaisius emigracijos dar-bo. Visos tautos čia padavė sau rankas ir kiekviena prisidėjo ir dar dabar prisideda prie šio kraš-to pakėlimo.

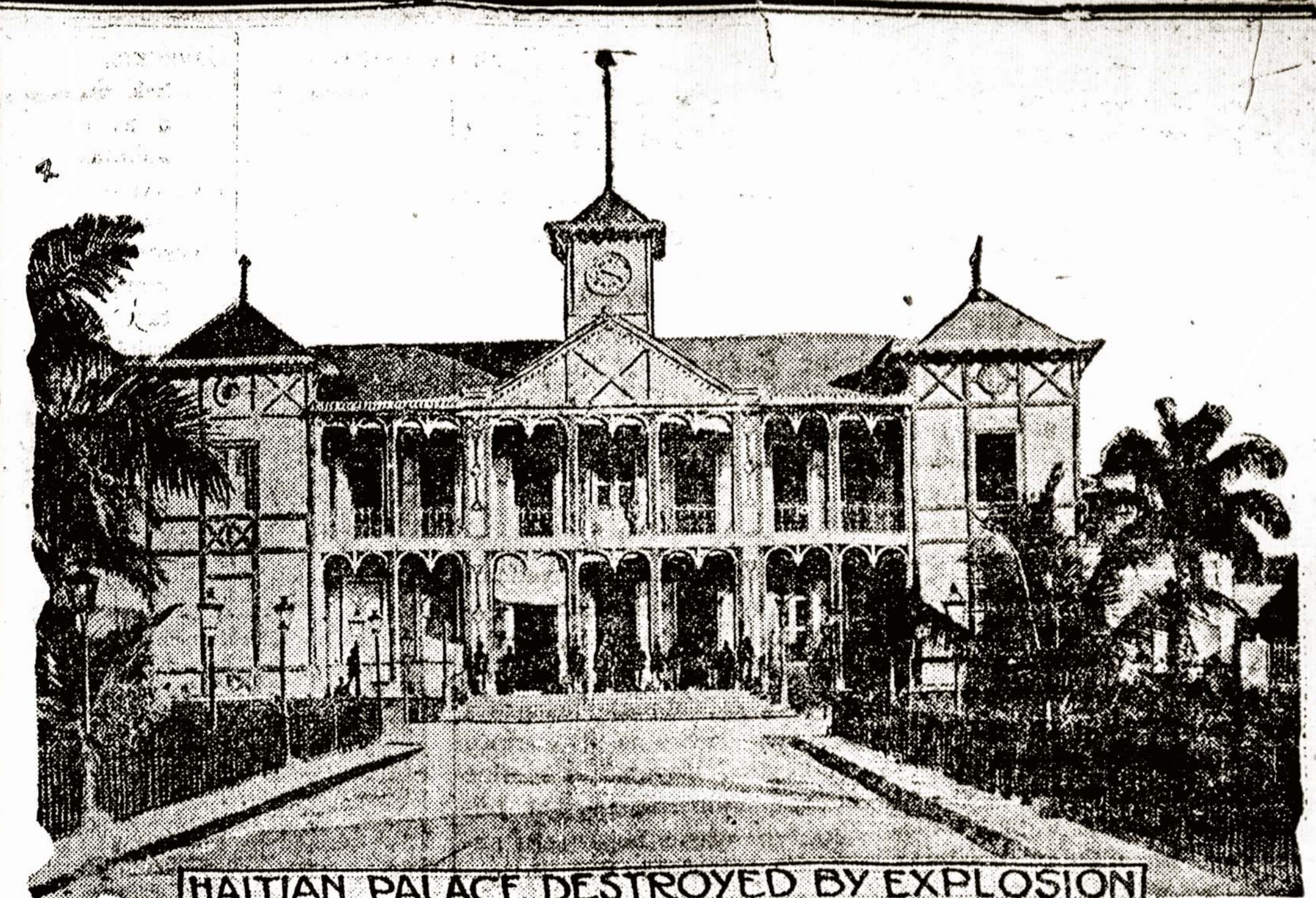
Tose vietose, kur seniaus užė neperineami miškai, indijonų šė-mynomis apgyventi; kur žolės vilniau ant begalinių lygių, nie-kuom neapgyventų prerijų, — ten šiadien viešpatuoja viena is pažangiausių pasaulio tautų — amerikoni tauta, susidedanti is trupinių įvairiausių kitų tautų.

Vienok nereik manyti, kad ta visa stebuklinga permaina atsitik-ko akies miksnyje. Ne. Tas rei-kalavo laiko, energijos ir darbo. Tas darbas dar neuzbaigtas ir ne-uzsiabaigs patolei, pakol liks ake-ris neapdirbtos ir žmogaus gero-vės neišnaudotos žemės.

Iki 1807 metų baltieji žmonės, atkiviai, nebuvo užėmę nei pu-sės šių dienų Suvenytų Valstijų. Tais laikais šiadieninio didelio miesto Chicago dar nei ženklo nebuvo. Atgyvių sodyklos nesiekė toliaus, kaip Mississippi upės. Vi-žai gal patarnauti žmonijai, gali rasti pritaikymą žmonių gyve-nime ir pramonėj, suteikti žmo-nims šviesą, šilumą ir pajiega ir tai gana pigiai.

Inžinierius Winter išrado nau-ją elektriską bateriją, kuri perima saules spindulius, juos palaiko ir automatiškai perkeičia j elektri-ko energiją, kurią galima var-toi apkurimui, apšvietimui namų ir varamui nedidelės pajiegos rei-kalaujančių mašinų.

Ant Amerikos žemlapių pava-dinta šias vietas "Didi Amerikos pustyknė." Šiadien is tos "kurios" pasidarė 17 valstijų, kurios yra neissemiamu Amerikos aruo-du, nes ne kur kitur, bet kaip sykis čionai šiais laikais augina-ma daugiausiai kviečių, rugių ir kitokių javų.



Haiti pre deuto al kuriuos sunaikino sprogusis dinamitas. Prezidentas žuvo (prie pareito num. žinių)

Senoji Europa daug prisidėjo prie šio krašto išsivystymo. Di-džiausiu civilizacijos įrankiu bu-vo geležinkeliai. Senoji Europa įdėjo juosna nemažą kapitalo da-lij. Europos atciviai savo darbu, protu ir energija permainė "pus-tytynę" į žydiintį kraštą. Tų prie-žastčių dėlei Europa turi teisę naudotis savo darbo išdavomis.

Ir Europos benamiai žmonės ne-privalo bti sulaukomi nuo kelia-vimo šion šalin, besiremiant tik taip paikiai sugalvotais pretekstais, kaip dabar Kongrese svarsto-mas Dillingham-Rooto bilius, reikalaujantis nuo atcivių, kad jie mokėtų skaityt-rašyt.

Jeigu šis neišmintingas bilius perėtų ir taptų teise, tai tuometi taptų uždarytos durys apie dviem šimtam tukstantčių sveikų kuni-akai ir protiškači žmonių, kurie ateina šion šalin ne tik sau pra-gyvenimą pelnyt, bet lygiai ir savo darbu gerint ir didint šios šalies turtais.

Toks elgtisimi būtų nedoras, prieškirkešoniškas ir, žiurint is ekonomisko žvilgsnio, per greitas. Sumanymas užverti duris ateiviams vien tik todėl, kad jie ne-moka skaityt ar rašyt istikro yra neapgalvotas ir trumparegystės pagimdymas.

Jeigu taip atsitiktų, tai kas-gi tada atkityt sunkų darbą ant Amerikos geležinkelij, Amerikos mainose ir plieno bei geležies liejyklose? Visi šitie darbai ne-tintika amerikoni skoniui: jie jieš-ko sau paprastai lengvesnių dar-bų.

Ir šiais laikais tolimuose Suv. Valstijų vakaruose yra milžiniški žemės plotai, kuriuos valdžia stengiasi padaryti derlingais irri-gacijos keliu. Lietaus ten perma-žra, arba ir visai nėra, nors žemė pati savimi derlinga. Reik van-den is tolimų vietų dūdomis par-gabenti, — vadinasi, gaspardoriauti su irrigacija. Suv. Valst. rė-das sukiso irrigacijos įvedimui 70 milijonų doliarų ir dabar negali-ma gauti užtektinai žmonių, ku-rie apimty irriguotas farmas.

Italas yra geriausias irrigacijinis farmeris, bet jeigu jis negali pa-siekti parašyt, jis neturi teisės žaigty šion šalin, negali užimti tokių farmų, nors jis taip labai prisideda prie šio krašto page-rinimo.

(Toliaus bus).

TRIS VALPARAISIEČIAI GA-VO DIPLOMUS.

Rugpjūcio 15-tą dieną užsiba-gė Valparaiso mokykloj mokslo metai.

Šiais metais gavo diplomus tris lietuviai: vienas "Bachelor of Science" ir du "Bachelor of Art."

Bevo ir daugiau kandidaty, vi-niok perėitais metais mokykla žy-miai pakėlė reikalavimus ir tas šiemet sulaukė daugumui diplomų išdavimą.

Pirmiaus, pavyzdin, reikalau-ta dvimetinio, kurso svetimų kal-bų; dabar reikalaujama 3-metinio. Literatūros kursas pirmiaus tę-sėsi 1½ metų, dabar — 2 metu.

Gamtos mokslus praplātinta dau-giau, kaip ant viso ketvirdalio.

Šiais metais užbaigė mokslą še lietuviai:

1. Albertas Strikulis (Bachelor of Science) is Amsterdam. N. Y. Atelyje žada imti advokaturą. Šiais metais gavo mokytojų va-

ty North Dakotos valstijoj ir ten tuojaus išvažiavo.

2. Juozas Kinčius, is Philadel-phijos, gavo laipsnį "Bachelor of Art." Žada imti mediciną. Pa-stos universitetas dar šj rudenį, — turbūt Philadelphiaj.

3. p. Juškaitis (is kur?) taip-pat gavo laipsnį "Bachelor of Art." ir žada pastoti j dvasiską seminariją šj rudenį.

Is kitų mokinių — Step. Bie-žis persikėlė Chicago ir šj ru-denį žada imti medicinos kursą viename is Chicagos universite-tų.

Pasibaigus mokslo metams, daugelis išvažinėjo ant vakacijų. Į Chicago atvažiavo apie 20 val-paraisiečių, — kas pas gimines ir pažįstamus pasisvečiuoti, kas darbo vakacijoms pasijieskoti.

Valparaisiečių moksleivių drau-gija išrinko keturis delegatus į Chicago šaukiamųjų moksleivių "seimelį," kuris prasidės 23čio š. m. ir įdavė jiems savo instrukci-jas.

Moksleivių susiartinimas ir si-sivienijimas buti didžiaj geisti-nams. Valparaisiečiai pirmi jau nuo seniau šj klausimą buvo pa-kele, vienok valparaisiečių nuo-monė nesutinka su nuomone ren-gėjų R.-K. Moksleivių susivienij-i-mo. Pirmi atkityti turėti susvie-nijimą, paremtą ant grynai moks-leiviškų pamatų, visiems mokslei-viams abelnų, tuom tarpu "sei-mo" lengėjai, atstovaujanti Ore-chard Lake seminarijos burelij, norėtų apsirubežiuoti siauresniu tikėjimiskos spalvos susivienij-i-mu.

Sis nuomonių skirtingumas, be abejonės, loš žymią rolę mokslei-vių susivaižavimo posėdžiuose.

Sb-b.

ISPUDZIAI ATSLILANKIUS ANT LIETUVIŠKŲ FARMŲ.

Vazinėdamas apie Hartfordą, Conn., zinodamas, kad netoli yra jau daug kartų per laikraščius garsinta "Lietuvių kolonija," — besinteresuodamas ypatingai ta-ja vieta, kur A. M. Martus lie-tuvius kolonizuoja, apsilankiau tenai.

Tas plotas yra visai arti mie-stelio Hartford, palei Connecticut River upę. Vieta labai daili: kru-mynai, medžiai, medeliai, upės-upeliai ir ežerėliai. Žemė gera, lygi ir labai lengva dirbti; uki-ninkai daugiausia užsiima taba-ko auginimu. Ukinkinkai apsigy-venusieji toje vietoje daugime pradėjo ant ukės gyventi su ma-žia pinigų suma. Dabar gi įsigy-venę ir gana gražiai gyvena.

Daugiausia vis tai maži ukinin-kėliai nuo 100—1000 akrų žemės turinti. Ypatingiausia tai tas, kad šitoje vietoje jau veik vieni lie-tuviai gyvena. Tarpe 60 lie-tuvių ukininkų gal yra apie 10, ar mažiau, svetimtaučių. Kalba tarp savęs lietuviškai, turi lietuvių papročius ir stoja už lietuviystę.

Mane nustebino, kad čiagimio lietuvių vaikas dailiai lietuviškai kalba, kaip kad ir pats jo se-nelis (diedukas), nes mieste vi-sai kitaip yra. Su tokiu mieste jau sunku ir besuskalbėti lietu-viškai.

Cia indėjų mažą pasikalbėjimą su toj kolonijos lietuviu-ukininku, Franu Struga.

As turu — sakė Pranas, — 27 akrus lauko, bet dar nevisą galiu dirbti. Dar nemažas gaba-las neisdirbtos žemės krumyno-se tebestovi. Augiuu šiek-tiek šieno ir kukuruų (kornų) gal-vijams, likusią žemės dalį tik ta-baku užsodinu.

— O ar daug akrų tamsta ta-baku užsodate? — paklausiau aš. — Nedaugiau kaip dešimt, — atsakė jis. — Pakanka 10 akrų tabaku užsodinus, nes beveik pa-tis galime apdirbti. Aš pats, vai-kaš, o pačioje darbymetėje kokį vieną darbininką pasamdau, tai ir apėiname viską.

Pradėjus kalbėti apie tabaką, aš panorėjau dasizinoi, ar didelis skirtumas Lietuvoje ir Ame-rikoje auginamojo tabako. Todėl aš užklaunau: kokiū budu ir kaip jie visa tai padirba.

— Paprastai, tamsta, visai pa-prastai. Nieko tokio ypatingo. Isariame žemę, porą kartų pereiname su akčiomis, na ir sodina-me. Žinoma, neuženka tik pa-sodinti: reikia apie porą kartų apkaupti. Mes, mažesni ukinik-kai, kaupiame su kaponėlėmis (matikais), nors tai galima ir su mašina atlikti. Bet pasakysiu tau, žmogeli, kad su kaponėlėmis kaupti yra geriau. Gerai, pats matydamas, iškerči žoles, o juo mažiaus lieka žolij, juo geriau. Paaugus, kuomet tabakas pra-deda žydti, lauzome viršunes, — žiedus, nes tuomet daugiau bujo-ja j lapus, negu j kamblį. Yra tokių ukininkų, kurie to nedaro; vienok jie gero tabako neužaugin-a. Svaugus tabakui, lauziame lapus ir džiauname tam tikrai intaisy-tose vietose. Išdžiuvus, gi ršime j pundus. Na, tuomet, tai jau džiaugsmas ima. Visas vasaros darbas apsimoka.

— Na, o ar daug gaunate nuo 10 akrų už tabaką?

Visaip. Žiurint pagal metą ir derlių. Kuomet lietinga vasara, padarome nuo \$5,500 iki \$7,000; kartais daugiau, kartais mažiau.

— Aš manau, kad visgi nepi-gus tabakas yra? — abejoju klausdamas.

— Taip, taip. Tabakas, tai gal bus vienas is labiausiai apsimo-kančiųjų augalų. Žiurėkit. Par-duodant, gauname už svarą nuo 25—27 centų, žiurint pagal taba-ką. Prasciausias parsiduoda po 18 centų už svarą. Bet štai yra dar vienas tabako auginimo bu-das, tai po auklelais, kad būtų ploni lapai. Tokis tabakas bran-giau — \$2 už svarą. Žinoma, sun-kiu užauginti, reikia daugiau darbo prie tokio tabako augini-mo.

— O kur yra gabenamas jusų auginamas tabakas?

— Dievas žino. Gal pats tamsta rukote musų tabaką. Pirkliai pas mus atvažiuoja is New Yorko. Kur jie jį gabena, tai jau mes nežinome.

— Sakot, kad tabako auginimu vien tik ir užsiimate?

— Yra lietuvių, kurie sėja ru-gius, avizas, sodina bulves. Bet tabakas pelningesnis augalas.

— O kaip brangi čia žemė?

— Visokios yra. Žiurint pagal išdirbimą. Pirmiaus, ukės buvo pigios, dabar vienok, pradėjus ta-baką auginti — pabrango. Bet čionai nėra reikalo daug žemę turėti. Pirkęs 10—20 akrų lauką gali jau švelniai gyventi. Cia at-važiuoja A. M. Martus, kuris par-davinėja ukės. Stai aš paminėjau porą neblogų ir pigių ukų. Vie-na 27 akrų ukė ir maža grintelė

persiduoda už \$1,000. Žinoma, daugiausia žemė vis dar neisduoda. Bet paskui, tai jau, žinoma, kad apsimokės. Antra gi 17 akrų ukele, grincia, tabakui daržinė ir keletas kitų triobėsių, apie 3½ akrų tabaku sodinamos žemės, kita dalis bulvėmis ir kukuruzais, persiduoda už \$2,800.

Pasakojo jis (Pranas Sturga), kad daugiausia lietuvių yra apie šiuos miestelius: E. Windsor Hill, Wapping, South Windsor (apie tas vietas daugiausia tabaką auginą), Rainbow, Windsor Locks, Tariffville, Grawby ir E. Grawby. Iš čia apie aštuonias angliškos mylios iki Hartfordo ir daug arčiau yra kitų keletas miestelių. Ypatingai ta vieta puiki, kad daugelis geležinkelio, net ir per pačias ūkes bėgioja gatvėkariai, arti bažnyčios, 10 centų iki Hartfordui, Conn. Taipgi čionai visados reikalingi žmonės prie ūkių darbo. Taip pat nemaža ir miesteliuose sutelpa.

Jis man įsipažindęs su tabaku ir pasakė:

— Patsižveik namo ir pasakyk, kad tai lietuviškas tabakas. Mel-džiame pas mus tankiau atsilankyti!

J. Lauraitis.

NEPROTINGOS TEISĖS.

Neliogiškų teisių visur galima rasti, bet Amerika jų turi daugiau negu koks kitas kraštas, o sumanytojai tokių teisių vis naujus paduoda. Arkansas valstijoje bolio spardymus pripažintais priešingais teisėms, už ką peržengiančius reikia bausti, nors spardymas bolio draugijai kenkti negali. Utah valstijoje, pilietis nesimaušdams nors kartą sąvaidyti, turi but nubautas pinginę bausmę. Texase, norinti gerti alkoholinius gėrimus, turi metinį mokėstį mokėti. New Yorko valstijoje sumanyta priversti automobilių savininkus ir jų vedėjus užasekuruoti ant 10,000 dol. tuos, kuriuos jie gali pervaziuoti. Illinois valstijoje sumanyta visiems geriantiems uždrausti apsigėsti. Utah valstijoje sumanyta imti mokesčius nuo nesuspėjusių iki 45 m. apsigėsti; Iowa valstijoje sumanyta tėvams mokėti 10 dol. už kiekvieną naujai gimusį vaiką. Colorado valstijoje duodantis patarnautojui kyši turi bausmę pinigais mokėti.

Ne vienas iš tų teisių sumanyimų yra naudingas, bet jie lyti mažuosius, arba privatiskus reikalus; tuom tarpu čia yra daug labai svarbių viešų reikalų, kurių mėgstanti menkinieš užgriebti teisių sumanytojai nedrįsta užgriebti. Juk niekur tiek žmonių neužva dirbtuvėse, kasyklose, niekur tiek nesuvažinėja. Be kad čia su teisių pagalba neišimti sumažinti, tai tas viešų teisių sumanytojai mažai rūpi. Gal tie teisdariai mažesniais ir nori ukešų akis nukreipti nuo svarbesnių reikalų!

LAUKIA PAKĖLIMO ŽUVIŲ KAINŲ.

Žvejai, gaudanti lašias Britiškoj Columbijoj, šiemet nesitiki jų prigaudyti daug, nes geresnė žvejone būva tik kas keturi metai. Fraser upėj, kur sezonas prasidėjo 1 liepos diena, iki šiol lašias dar visai nesugauta. Pereitūse metuose pagauta 383,000 skrynų, geruose gi metuose jų prigaudydavo po milijoną skrynų. Paprastai produkuojantis, kad ir ne brangiai, pats savo darbo vaisius parduoja, bet produktų reikalaujantiems prisieina brangiai mokėti. Produkuojantis turi pasigaudinti už savo darbą 25, daugiausia 30% pelno, o 75 arba 70% pelno paima ir trustus susirūšę tarpininkai, kurie nereikalauja daug darbo pridėti. Nepasekminga, todėl šių metų žvejone atsilieps, be abejonės, ant žuvių kainų, jos pakils; nors žvejų pelnas bus mažesnis, bet tarpininkas savojo neišsizdės.

Pamokinimą duodančiam pirmuoliai ant to reik atsižvelgti, ar pas tuos, kuriuos jis nori pamokinti, gėdos ir doros pajautimas yra gėdos pametusių veltui norėtum pamokinti.

Epiktetas.

MIGLA.

Vieno Veiksmo Komedija.
Vertė A. Matulis.

GAVECKIS. Dėkoju, dar jėgų man nestinga. (Rolkaušis veda po ranka Gaveckį prie stalo.) Visomet daug lengviau atsiremti ant kito peties.

JULIJA (rodo Rolkaušiusi vietą prie stalo). Ot čia, malonėkite.

ROLKAUSKIS (nesėsdamas). O mūsų mylimas dėdė? (Tylėjimo ir kaipir nustėbimo valanda.)

GAVECKIS (po valandėlį atsisėdęs). Sakai tamistą, "mūsų mylimas dėdė".

ROLKAUSKIS (šluostydamas šaukštuką šluosteliu — ir akytai žiūrėdamas į jį didesniu Palšauskienės paniekinimu). Ka pasakiau, to ir laikysinos. Palšauskienė. Grynas kaip stiklas.

GAVECKIS (Julijai paduodant arbatą). Ar tamistą tą gerai apgalvojai?... Nereikalauju spėti tamistos tiklo.... Julija pirm kelių dienų man sakė, jog tamistą busi pas mus.... Jis turi tam tikrus pastatėjimus, žodžiu....

ROLKAUSKIS (lenkiasi). Žodžiu, turiu sau už garbę gerbiamojo pono prašyti leidimo panelės Julijos rankos.

GAVECKIS. O ką tu, Julija, manai į tai atsakyti?... JULIJA (Palšauskienė nuolat ją nematantis patraukia už šleibės). Aš dėdėtei?... Gi aš vakar mano norą išreiškiau.... Kamgi antrinti?... GAVECKIS. Tą, ką vakar pasakiai, gali ir šiandien atkartoti.

ROLKAUSKIS. Meiliai trokštu tą patį šiandien išgirsti. Lai vakarykštis su šiandienykščiu susiderina ir yt koks spindulys užviečia mūsų galvų viršuje.

Palšauskienė. Tai gi ir jis bent kiek šviesybės trokšta.

(Rolkaušis sėda ir geria....)

GAVECKIS. Ne tankiai atsitinka, mano pone, dabartiniais laikais, idant jauna, ir graži, bet kaip Julija neturtinga mergaitė, mokėtų įiekti kam tokius meilūs jausmus.... tuo atžvilgiu tamista priguli prie baltavarnių.

ROLKAUSKIS (pakėlęs arbatos puodelį). Tokia pati nuomonė apie mane viešpatuoja ir mano pažįstamų ratelį.... (geria arbatą). Uį, perdaug karšta! tai niekis.... ištvėrmė (su nusispysojimu) ir rintumas tai mano gyvenimo obalsai.

GAVECKIS. Grįžus prie tamistos santykių, atvirai ir širdingai turime kalbėti, tai pasakysiu, kad Julija ištikro neturi jokios pasogės ir jos pasitiktai būtų veltų dalyku.

ROLKAUSKIS. Tai per daug jautrus būtų klausimas, idant su panele Julija kada nors apie tai kalbėti.... savo širdingus jausmus ir prisirišimą statui pirmon vieton.... prie pasogės įieškoti aš nepriklausau, materialiai atžvilgiu nevaldo manęs. (parversdamas puodelį) ir aš net šlykčiuosi tokiomis menkiniečiais, (patetikiškai) kurie visai negali laimės suteikti.... (i save.) Na, jaugū dabar nėprisipatidžia manės, tai ir niekaduos. (i Juliją balsiai.) Ar ponai Julija, nieko neturi atmainimui. (Atsisojęs ir imdamas Juliją už rankos). Ir galiu pagaliai tarti: "Laimink gi mus, mylimasis mūsų dėdėte!"

Palšauskienė (pradeda verkli). Oi, oi, oi! O!... ROLKAUSKIS. Linknumas išspaudė ašaras iš vargšės moteriškos akių, ir pasipylė upeliu. Lai paklia ir apreiškia mums laimę.

GAVECKIS (i save.) Mitri lapė, nei krust uodegą palieši.

ROLKAUSKIS (i Juliją). Jau ji turiu!

GAVECKIS (stojia). Matai, tamista, aš kartais laikauisi tuo patarles, kad "kas umai, tai po velniais". Tiesa, Julija, galėjo eiti savo išnamo keliais ir mano patarymų visai nesiklausti, bet ji kitaip pasielgė ir už tą aš ją branginu ir ačiūju jai.

JULIJA (glaudžiamosi prie jo). Brangus dėdė! esi vienatiniu mano globėjau.... artimu.... pasi-mirusios mano motinos broliu.... nieko neturiu ant šio žemės skritulio, kaip tik tavę.... kaip gi galėjau pasielgti kitaip? Tame mano priedermė vien tik buvo!

ROLKAUSKIS (šluosta akis umo). "Judintus". Jausmų dorybė dar neužgėdo. Gana; taip ilgai, ponai, nekalbėk, nes sujūdinas gali mane užmušti.

Palšauskienė (kuri stovėjo arti jo ir čianduo). Kvėpalai!... el.... kas per kvėpalai! (rodo pirštu i Rolkauškio skarelę).

GAVECKIS. Tai gi grįžus prie to, kad, "kas umai, tai po velniais", nenoriu tuomi pasakyti, jog mano namų duris tamistai uždarytos, anaipol, but tamista pas mus kasdien, buk kuotankiausiai.... lai aš tamistai prisirišiu, lai (gana meiliai) pertraukit tą miglą, kuri tamistą prieš mane apinaukia.

ROLKAUSKIS. Migla?... GAVECKIS (gana liūdai). Aš pats esu migla — taip žmonės kalba — ji aptemo mano akis prieš pasaulį ir prieš žmones.... Aš net tamistos nematau, neatjaunčiu, negaliu atskirti kas gera, o kas bloga pas tamistą; skiria mus abu sunkys, migloti debesiai, kuriuos trokščiau išsklaidyti ir turti: lai būnie šviesybė, lai pramatau žmogų, kirs torkšta mano turtą apglotli! Lai pamatau jo sielos ir širdies vidų, idant galėčiau teisingai apie jį spresti ir tarti.

ROLKAUSKIS (žiūrėdamas i Gaveckį, yt i pabludusį, — vis traukdamas). Pa.... pa.... panele Julija, niekaip nesuprantu kas tai do šviesybė.... migla.... debesiai.... žaibai.... (su tula nerimasčia balse, kurių jis norėtų užslėpti). Ir kaip ilgai turėčiau laukti to debesų ir miglos išsklaidymo, jei man leista užklausti? Arba kitaip sakant, ar tamista geradėjas, norėtum mane, yt dauti, arba aaviną darinėti i rmano kraujuje plukdytis, įieškoti pamatinį mano esimo bei esybės dalių? Aš nėsū nei jaučiu, nei žinu.

JULIJA (kuri stovėjo šale dėdės). Ponas Tada!... mano dėdė nei manyti nemanant tamistą įiešti.

Palšauskienė (nesusilaikę juokais). Hi, hi, hi!... ROLKAUSKIS (kaip augščiau). Tas juokas, yt patyčią akompaniamentas, akomponuoja žodžiams ir pri-lyginimams.

Epiktetas.

GAVECKIS. Esu nuo visokių priligimų atstus, tik-ke manim tamista, pats man... (i Juliją). O aš esu senų senų žmogus, keistas, idomus, apimtas ligos....

Palšauskienė (k. a.). Tos teisybės nieks negali užginti....

GAVECKIS. Antra vertus, nepermapat tokių apsi-reiškinių, kaip sveikas. Pasizinoję keletą savačių tam atg! ir iš sykio tamista ateini mano sės-raitės rankos prašyti.

ROLKAUSKIS. Meilė nėra vekseliu, kuri galima to-lesniam laikui atidėti. Ji išdygo iš sykio, mano širdyje, yt Minerva iš Jupiterio galvos; nėra reikalo išdėstinti j dalis tai, kas nepadaro skam-bančių pinigų kalno.

GAVECKIS. Meilė.... kaip atstus visados buvau nuo to jausmo.... ir dėlto tikitai likau migla.... kuri niukso mano atjautimų viršuje, (i Juliją, kuri prie jo klupėjo, pakelia jos galvą žiūrė-damas jai į akis). Ar tu ji myli?... ROLKAUSKIS. Tūkstančiai kartų jau girdečiau, net šiandien.... poni savo jausmų nepermainė.... ir pėmainyti negalėjo.

GAVECKIS (k. a. lengvai drebančiu balsu). Ar tu ji myli?... JULIJA (tyliai). Nežinau, dėdė, šioje valandoje migla užtemdo ir mano akis.... (nuolenkia galvą).

ROLKAUSKIS. Čia reikia net bijotis, kad sniegas mus neapipustytų.... Gali dar tvanas išstikti (su ironija). Neapsivilkau į meškos kailį, ar į kaliošius įsokau.... tai gi verčiau šaltinis kaip save ant romantizmo pastatyti, gi tose gamtos ap-si-reiškinių bangose galima dar ir pražūti. (Julija stojia). Panele Julija, linkni tamistai lai-mės.... trumpos jausmų suklydimas, kurių bu-vai apvispatauta, matyt jau praėjo, yt aukso sapnas, jeigu šioje valandoje savo akis šalinį nung manęs, įsiklausiusį į gerbiamo dėdės zo-džius. Laukti, pakol migla (su ironija) praeis, o saulė užsvies, tai truputį per ilgą (maloniai linkdamas, — i save). Geriau, kad šitaip vorto tas senas šykstulis galėtų mane dar išvesti.... (lenkiasi Gaveckini). Pone, turu sau už gar-bę.... (i Palšauskienę, kuri jam atidaro duris) Rocco!...

Palšauskienė (i Gaveckį). Kad tamista turi protą, tai turil Visados tą kalbėjai.... Šluostė šauk-tuką su šluosteliu; prisieikiau, jog tėmyjo: ar sidabrinis — čiupinėjo net cukrinate.... (i Ju-liją, kuri stovi užsimačiusi) Panaite, tas vyras ne mums, surasine sau kitą.

Uždanga nusileidžia.

Chociżewski.

Nuo ausies lig ausies

Komedijėlė viename akte.

Vertė Vaidevutis.

ASMENIS:

BURBULAS, barzdaskutys.

BRĄSKIS, jojo pagalbininkas.

SVILPA, jojo mokiny.

BIMBA, storas ponelis, seniau tarnavęs kariuo-menį.

PASUONTINYS.

(Atsitinka barzdaskutykyje).

SCENA I.

BURBULAS ir BRĄSKIS.

BRĄSKIS (pustydamas brivę). Taip, taip, tamista, žodis "barzdaskutys" man skamba labai keistai.

BURBULAS. Indomu kodėl tamistai žodis "barzdasku-tys" nepatinka.

BRĄSKIS. Seniau gal ir tiko jis, bet nudien dvide-simtam amžiuje, knomet pažanga savo moti-niškais sparnais turi apglėbusi visą žemės ka-muolį; kuomet galingas mokslas, išleidžiamas iš savęs milijonus gavinančiųjų šviesos spindulių, pasiekia vis naujus ir naujus horizontus — žodis "arzdaskutys" atsiduoda anachronizmu.

BURBULAS. Tai sulig tamistos nuomonės kaip reikėtų sakyti?

BRĄSKIS. Musų praklinios profesijos žmogaus pava-dinimui, kadangi frizerystė nėra be vertės už "siemimui, sakoma: frizeris, cirulninkas arba nors ir barberys, bet jokių būdų negalima sakyti "barzdaskutys". Net ir prastam žmogui tas nepritinka ir skaitau įėjdimu, jei kas pasako i mane "pone barzdaskuti!"

BURBULAS. Tamista Brąsky, mano tėvas buvo barz-daskutis ir tai pirmosios rūšies, nes nekartą ir patį arciyiskupą skuto, taip pat mano tėvo tėvas prigulėjo prie barzdaskutių profesijos, te-čiaus gerai jiemsiems sekėsi ir buvo labai ger-biamais. Frizeris ir cirulninkas reiskia visai ką kita, o barberis paeina nūo vokiško žodžio "Barber". Kokiam galui vartoti "švietimus zo-džius, jei turime gerą lietuvišką žodį, nuo amžių vartojamą.

BRĄSKIS. Tai sakykite: "koafferis", gi tas gražiai skamba.

BURBULAS. Tamista sakai: "koafferis" kodėlgi ne iš karto "kupas"? Žinai ką, tamistai Brąski, sulig mano nuomonės verčiau buti lietuvių "barzdasku-čių" negu francūzų "kupuari".

BRĄSKIS. Koafferis ir kuparas ta "didelis skirtumas. Visaspaufinė pažanga, kurf? visā kas sena griauia ir naikina, reikalauja, idant išsizdėtu-mėme žodžio "barzdaskutis", ir "sakytumėme: "Koafferis".

BURBULAS. Ar tamista kalbi apie Kūno "Pažangą", kuri žydams ir lenkams yra terroru?

BRĄSKIS. Kūniškė "pažanga" sulig principo negali lygintis su pasauline pažanga, kuri yra praklinia-idea, turinčia tikslų žmonių laimę.

BURBULAS. Nieko, o nieko nesuprantu iš visa to, kas tu čia pėlepijėmi, o ir, tamista Brąsky, manau nesuprantai taipgi.

(Toliaus bus).

Pašnekėlių Kampelis.

Atsakymai iš perleto numerio.

96. Kur buvo pertiestas pir-mas geležinkelis? Pirmas geležinkelis, kurį pertiestė pasažierių ir tavorų pervežimui, buvo Angli-joj, tarp miestų Stockton ir Dar-lington. Jis buvo vos 37 angl. mylios ilgio; užbaigta jį tiesti 1825 metais. Svarbiausiais inži-nieriais buvo G. Stephenson'as ir E. Pease. Pirmasai, kaip žino-ma, išrado pirmą lokomotyvą, ku-ri tapo išmėginta ant minėto Stockton—Darlington geležinke-lio. 1829 m. tapo užbaigtas nau-jas geležinkelis tarp Liverpool'o ir Manchester'io (taipgi Angli-joj). Tais laikais geležinkeliai neturėjo tų visų parankumų, kaip dabar turi. Pirmų geležinkelių pasažieriniai "vagonai" buvo pra-tesni už dabartinius tavorinius: ant ratų buvo padaryta plati plat-forma, o jos vidurini ejo du suo-lai. Pasažieriai sėdavo viens i kitą pečiais. Jokio apsaugojimo nei nuo saulės, nei nuo lietaus nebuvo. Žmonės buvo užgandė-niti, kad važiuoja "be arklių" ir dar greičiau negu su arkliais. Tei-sybė pasakius, nekoks tas buvo greitis. Naujam geležinkeliiui tarp Manchester'o ir Liverpool'o Stephenson'as buvo padaręs nau-ją lokomotyvą (pečiu), kuri, sulgy-tų laikų manyto, galėjo eiti "pa-stusiais geritai" dar išviso 14 angl. mylių į valandą....

Sulyginus tuos laikus su dabartiniais laikais, kada trauki-niai taip puikiai įtaisyti, kad pa-sažierius traukinijį jaučiasi lyg namie ir kada traukiniai bėga po 75 mylias į valandą, vieton 14-os mylių, reik tik stebėtis, kaip greit žmonija žengia pirmyn progreso keliu.

97. Koks yra lietuvių padavimas apie lakštingalą? Lakštingala!.. Kas nepažįsta šio mizio, iš pa-žiūrėjimo, prasto, pokio paukštelio? Kas neatsimena, kaip ank-styvu pavasarį Lietuvos girios skamba šio artisto dainomis?..

Pas lietuvių nuo senų laikų užsiliko toks padavimas-pasaka apie lakštingalos atsiradimą:..

Senais, labai senais laikais ne-toli Nerio upės gyveno jaunikaits vardu Dainas. Jo kaimynas turėjo labai dailę dukterį var-du Skaisitą, į kurią jaunas Dainas karstai įsimylėjo. Vienas Skaisitoj nepritarė Daino jaus-mams ir per niek buvo jo visi pa-sistengimai. Nors jis dainavo jai knogražiančias daineles, nors kas rytas atėdavo po jos langų "la-bią rytą" pasakyt, nors kas va-karą stengdavosi pastikti ją iš darbo pareinant, — niekas negel-bėjo: Skaisitosios širdis buvo, tarsai, akmuo.

Bernelis, matydamas, kad jo motis pastangos eina perniek iš galiesčio šoko upen ir pasi-skandino.

Dievai pasigailėjo nelaimingo jaunikaicio ir permainė jį į lakštingalą, kad jis savo balsu džiugintų ir ramintų visus nelai-mingai įsimylėjusius.

Tuom tarpu Skaisitoj, dagirdus apie nelaimingą Daino mirtį, per-sitikrino, kaip anas jaunikaits labai jį mylėjo ir kokia ji buvo beširdė. Ji pradėjo labai galit-sis savo kvailybės (nes ji ir pir-miaus jaunikaity mylėjo, tik ne-norėjo jam to parodyti) ir greit iš galiesčio mirė. Dievai permai-nė ją į šimtalapę rožę, kuri tik tada pražydi, kada lakštingala nustoja giedojus.

Jogaila, Lietuvos kunigaikštis, klausydamas lakštingalos dainų, persulo ir nuo to mirė 31 ge-žuos, 1434 metais.

98. Kokia buvo lietuvių pra-monės vėluva? Lietuviai nuo se-novės vedė su kitais kraštais ne-mazą pramoniją.

Geografiškas jų padėjimas bu-vo labai pramonės platinimuisi patogus.

Lietuvos plotai iš vienos pu-sės rasdavosi kaip sykis ant ke-lio tarp labai pramoningų tautų ir Bizantium (šiandieninio Konstanti-nopolio); iš kitos vėl pusės per Lietuvą ejo kelias iš vakarinės Europos į rytinę Europą: garsus Hanzas ryšis, kurio toliausiai pa-stumtais etapais buvo rusų Nau-gardas ir Pskovo miestai, turėję gabenti visas prekes ten ir at-gal per Lietuvą. Tokiu būdu Lie-

tuva buvo, galima sakyti, kryž-kelyj pramonės kelių.

Apart to reik žinoti, kad Bal-tijų jurių pakraščiai buvo tais laikais labai turtingi gintaru ir lietuviai, apart kitų savo šalies produktų, vedė nemažą pramonę gintaru.

Tokių būdu lietuviai vedė pra-monę su Švedijos miestais sker-sai Baltijos jures: švedų miestai Birk, Julin ir Hadeby buvo lie-tuvijų tankiai lankomi. Klaipėda, Liepojus, Palanga ir Sventoji (ki-taip Aa) buvo vieni iš seniausių ir svarbiausių lietuvių prekybos miestų.

Svarbiausiais iš Lietuvos išve-žiamais tavorais buvo: gintaras, pukas ir plunksnos, medus, vaš-kas, javai ir džiovintos žuvis. Šiuos tavorus lietuviai išmaindy-vo ant druskos, gelumbių, ginklų, metalo, stiklo etc.

Šiadien nukasamuose pileka-niuose tankiai randama senovės Romos pinigų, visokių metalinių pagražinimų rytinių tautų darbo. Visa tai galėjo pakeičti lietuvių rankas tik keliu prekybos.

Ivairi kupčiai ir vertelgos turė-jo Lietuvoj užtikrintą pilną liuo-sybę ir nepaliečiamybę. Buvo tik keli atsitikimai, kad lietuviai bu-tų užpuolę ant kupčių. Taip 1158 m. lietuviai užpuolė ant Bremos kupčių, manydami, kad jie yra dumą pargarsę jurių plėšikai.

Kiekviena neprigulminga vieš-patystė turi savo tautinę vėluvą ir prekybos arba pramonės vė-luvą. Turėjo tai ir Lietuva. Lie-tuvijų pramonės vėluva buvo skaisčiai raudonos spalvos su pa-veikslu rankos su iškeltu kardu.

— o —

99. Nuo kaip senai yra žinomos darbininkų ir amatininkų unijos? Amatininkų unijos, toj prasmė, kaip mes šiadien tą žodį supran-tame, nesiekia labai senų laikų.

Nors įvairios rūšies susiriši-mai tarp darbininkų kilių sa-vo būvio pagerinimui siekia gana senų laikų, tai vienok tie susiriši-mai buvo labai liusi ir apart to, valdzios uždrausti. Viduramžiu-se buvo bene vienatinis pasto-vus amatininkų ryšis, maždaug panašus šių dienų unijoms — tai murininkų draugija, kuri tapo valdzios 1452 m. pasmerkta.

Laikie Elzbietos viešpatavimo Anglijoj valdzia turėjo po savo priežura ne tik darbininkų algas, bet net darbo išlygos buvo kon-troliuojamos valdzios įstatymais (Statute of Apprentices of Eliza-bet) ir todėl, sulgytų laikų ma-nymo, visoki susirišimai ir kom-binacijos išgavimui "lidesnių al-gų ir kitokių išlygų nejsta-tymišku keliu, skaitėsi prasižen-gimu prieš valstijos teises.

Viduramžiuose po Europą bu-vo prasiplatinę taip vadinamieji "cechai", arba amatininkų drau-gijos. Kiekvienas amatas turėjo savo "cechą", arba kaip ir uniją. Vienok jų tikslas ir padėjimas daug kuomi skyrėsi nuo tikslų ir i padėjimo šiandieninių unijų.

Šiandienines unijas pagimdė tos aplinkybės, kad pati industrija, t. y. budas jos vedimo persimainė. Išaugimas industrijoj "kapitali-stiškos" sistemos, prie kurios ama-tininkas jau neyra daugias sa-vininku medegos (materijolo) ir instrumentų (kaip tai buvo "cehuose"), be abejonės buvo di-džiausia priežastimi rimosi ama-tininkų ir darbininkų i tam tik-ras unijas apgynimui savo rei-kalų.

Užtarėjai unijų tvirtina, kad unijos yra vienatinis budas, ku-riom darbininkai ir amatininkai gali atsipirti priešai savo nevi-sados sąžiniškus darbdavius, nes atskiras darbininkas, dėlei labai suprantamų priežasčių, negali nei priešintis, kada, pavyzdin, toks darbdavis užsimano jam numa-zinti algą.

Unijų šalininkai tvirtina, kad darbdavių draugijos yra labai pla-čiai pasiklydę ir apima beveik vi-sas darbo šakas. Žmogus-gis su-lyg savo prigimimo tankiausiai neyra niekadus "sotus ir užganė-dintas": juo daugiau jis turi, juo daugiau jis nori. Todėl ir dar-bdaviai nori išgauti iš industrijos kiek galima daugiau naudos ir pelno. Tuom tarpu ši pelnas yra produkto sujungto kapitalo ir darbo ir todėl darbo atstovai turėtų turėti prie jo jeigu ne lygią, tai visgi didesnę teisę, negu ji turi šiadieninėse sąlygose.

— o —

Ką manot apie šitą "bobutę"? Nevisados yra "bosu" namie tas, kas kelnes nešioja. Kitą kartą ir andarokas moka neblogiau už kelnes "bosanti." Tą aiskiai pa-rodė atsitikimas vienoj lietuviš-koj šeimynoj ant Elizabeto, (vietos ir vardų neminėsim, ne-norėdami daryt lietuviams gė-dos). Pereitą savaitę nusikrau-stas vyras-lietuvis nuėjo pas teisėją Goodnow ir papasa-kojo jam, kad jo žmonelė padarė naują išradimą signalų srytyje. Kaip tik jos vyras išėdavo iš na-mų, tai gudri "bobutė" iškabini-davo liktarnę lange. Tai buvo ženklas skersai gatvės gyvenan-čiam jaunam vyru (jį buvusiam-burdingierui), kad viskas yra "all right" ir galima atsilankyt.

Ar burdingierius buvo prie pa-čiutės palinkęs, ar pačiutė prie burdingieriaus, ar abu du viens prie kito — dievai juos žino, bet tas vyru patikėti negalėjo ir jis, drąsos prisirinkęs, apie tai savo prisiegiat pasakė. Prisiegia be ce-remonių išmetė savo vyrą pro duris ir jas užrakino. Maža to. Išmetus, apskundė jį teisman už "šeimynos apleidimą" (abondon-ment). Vyras bandė grįžti namo, bet pačiutė vėl jį išmetė ir dar liepė areštuoti už "kelimą trukšmo." Nabagas vyras turėjo dar \$3.00 užsimokėti. Teismas bylą už "šeimynos apleidimą" pa-naikino.

Smarki pačiutė, nēr ką sakyti... Bridgeportietis.

Gerai sekasi. Užpereitą ketver-gą Keistučio Paskolimo ir Bu-davojimo Dr-ją No. 1, laikydama savo savaitinį susirinkimą Ridi-ko svetainėje, ant kampo 33-čios ir Illinois ct., pasididino vienu vakaru beveik ant pusės tūkstan-čio išpirktų akcijų. Tą vakarą atidaryta nauja 45-ta serija ir vienu vakaru parduota 471 akci-ja. Įstojo 38 nauji šnariniai.

Draugija laiko susirinkimus kas ketvergas ir duoda progą visiems (vyrams, moterims ir vaikams) lengvu būdu sutauptyti pinigų Akcijos savaitinis įmokėjimas iš-nėša vos 25 centų. Daug žmonių

tokiais trupiniais jau susidėjo sau po keletą šimtų dolerių. Keistučio draugija yra, pagal įmokėtą pakitą, didžiausia lietuviška bendrovė visoje Chicagoje. Jos kapitalas greitai žingsnių artinasi prie šimto tūkstančių dolerių. Draugijos reikalais rūpinasi štabas direktorių, kurių pirminku yra p. B. Butkus, sekretorium-gi yra p. Jonas P. Evaldas.

Sužeidė vaiką. Pereitę nedidelį apie 6-tą val. vakare labai sunkiai sužeidė Antaną Grinevičuką, nuo Illinois et., ant karuzelės, kuri įtaisyta ant kampo 31-os gatvės ir Quinn st. Vaikuiukas buvęs nušokęs (greičiau turbut nupukęs) nuo besisukančios karuzelės ir pakliuvo smarkiai besisukančiom plieninėm virvėm, kuri įtraukė jį tarp ratų, sukančių kapuzelę. Baisiai sumalta dešinė ranka ir koja, išplėsta dideli šmatai kūno.

Karuzelę suka mašina, atokiai iš šalies stovinti. Plieninė virvė jungia mašiną su karuzele. Šita virvė niekuomet nėra uždegta ir greisia pavojum ne tik ant karuzelės esantiems neatsargiems vaikams, bet ir kiekvienam, kas arti apie tą vietą sukausi. Policija turėtų priversti karuzelės savininkus uždegti virvę ir ratus taip, kad vaikų gyvastis būtų apsaugota. Tai negalimas daktas, kad vaikų gyvastis būtų lengvai išstatyta pavojum. Savininkas privalo arba apsaugoti virves ir ratus, arba nėsintis su savo karuzele lauk. Vardas karuzelės savininkų tapo tai paduotas: Roseland Carousel Company.

Rengiasi prie koncerto. 1-mą dieną rugsėjo žada būti Hull House svetainėje pirmas šio sezono koncertas. Koncertas rengiamas naujai p. Viskoškienės, kuri šį rudinį žada važiuoti Europon lavintis giedojime. Tai bus pirmas p. Viskoškienės viešas pasirodymas ir todėl daugumas laukia jo su nekantrumu ir žingeidumu.

Apart p. Viskoškienės koncerto programą papildys p. Janušaučienė ir p. Sarpalius.

Namų savininkų piknikas. Pereitę nedidelį atsibuvo Leafy Grove daržė privatinis piknikas Lietuvių namų savininkų draugijos, kurios prezidentu yra p. J. Tananevičia.

Prezidentas atsivežė savo svečius dviem automobiliais. P. Mažekos, Ridoiko ir p. Jokubaičio kompanija pribuvo taipgi automobiliais. Kudirkos Klubas nuo Town of Lake pribuvo dviem automobiliais, padabintais lietuviškomis ir amerikoniškomis vėluvomis.

Graziai linksminatis net iki 6 v. vakare.

Prie pabaigos buvo įsiskverbę daržan pora arių-bomelių, kurie pradėjo "šposauti." Sako, kad gerą pamokinimą už tai nuo lietuvių gavę... Kitas ir savo anūkui pasakys, kad daugiau "šposų" tarp lietuvių nebandyt daryti...

Seimai. Šią pėtnyčią prasideda blaivininkų seimas ant Town of

Lake ir moksleivių susivaziavimas ant Bridgeporto. Platesnės žinios bus kitam numerį.

Rengia vakarą knygyno naujai. "Lietuvos Ukininko" dr-stė ir 28-ta TMD, kuopa ant West Side rengia šią subatą (24 rugp.) vakarėlį naudai viešojo knygyno, kuris yra šių draugysčių palai-komas. Vakarėlis atsisbus Miel-dazio svetainėje, 2242 W. 23rd pl. ir prasidės lygiai 7 val. vakare.

Rengėjai žada smagų programą. "Stepukas" (p. Brusokas), kuris taip pagarsėjo savo juokin-gais monologais, taipgi dalyvaus programo išpildyme, ir jau tas vienas gvarantuoją publikai gerą pasilinksminimą.

Prie rengiamojo moksleivių susivaziavimo. Šią pėtnyčią prasi-dės šv. Jurgio parapijos svetainėje moksleivių susivaziavimas, kurio mieriu yra sutverti pastovų Ry-no-Katalikų moksleivių susivie-nijimą. Susivaziavimas trauksis tris dienas: pėtnyčią, subatą ir nedėdienį. Rengiamasai komite-tas mus prašo pranešti, kad, apart moksleivių posėdžių, tomis die-nomis dar kas vakaras rengia-ma programa.

Pėtnyčios vakare. (23 rugp.) programą susidės iš prakalbų, paskaitos, deklamacijų ir muzi-kos.

Kalbėtojai bus pp.: K. A. Vasi-liaukas, buvęs "Kataliko" vice-redaktorius, (tema: "Apšvietimas ir kaip jis atsiekia"), Al. Baltu-tis kalbės apie "Draugijų Nau-dingumą." P. Lapelis turės pas-kaityt ant temos "Ideale jaunuo-menė." Muzikos dalį išpildys pp-lės V. Marcinkevičaitė, Z. Mi-laiševičaitė ir E. Makar. Dekla-matoriais bus p-lė M. Marcin-kevičiūtė ir p. Baltušis.

Subatos vakaro programos: Kalbėtojai bus pp.: Pr. Juš-kaitis (tema—Žmonijos progresas), A. Petraitis (tema—Socializmas) ir M. Cibulskis (tema—Amerikos lietuvių jaunuo-menė). Vokaliską programą dalį iš-pildys p-nios: Janušaučienė, Stankunienė ir p-lė Gurinskiūtė. Su deklamacijomis pasirodys pp. Nangžemis ir Pr. Jančauskis.

Įžanga pėtnyčioj ir subatoj dy-kai. Pradžia 7:30 vakare.

Nedėlioj rengiama daug įvai-resnį programą. Bus sulosta dvi-veikmė Vaiganto komedija "Ne-padėjus — nėr ko kasti" ir apart prakalbų, programą papildys dar šv. Kryžiaus ir šv. Jurgio para-pijiniai chorai. Choras iš šv. Kry-ziaus parapijos mažų mergelių taipgi ims dalyvumą.

Sį vakarą bus taipgi du kal-bėtoju: p. J. Vaičiūnas kalbės ant temos "Žmogaus tikslas" ir p. M. Zalokas ant temos "Ka-talikiškos moksloslainės." Bus taip-gi ir deklamacijos ir keli orkes-triniai numeriai.

Programai pasibaigus, bus so-čiai iki 1 v. nakties.

Vakarėlio pradžia lygiai 7:30 v. vakare. Įžanga 25, 50, 75 cen-tai ir \$1.00. Tikietus iš laiko ga-lima gauti p. J. M. Tananevi-čiaus "Publishing House" pas p. Baltutį.

Komedija bus atlošta vien tik moksleivių spēkomis.

Tveriasi neprisigulminga para-pija. "Katalikas" ir "Draugas" pa-duoda žinias, buk ant Town of Lake, šale dabar esančios šv. Kryžiaus parapijos, norima su-verti lietuvių neprisigulminga pa-rapiją.

"Draugas," matyt ta žinia ar paskalu suerzintas, patėmija, jog šita neprisigulminga parapija gal-tam tik reikalinga, kad savo "pa-rapijonus" laidoti ant tautiškių kapinių...

Matyt, tos tautiškos kapinės, kaip kam stovi kaulu gerklių... Azuot įjėskoti priežasčių "tau-tiškos kapinėse," bene vertėtų jų pajieškoti kur kitur, — greičia-us gal susirastų: įeigu kam pašon skauda, tai tik-gi nega-lima ligos kojose įjėskoti...

Paleido. Pargrįzo iš kalėjimo pereitą savaitę garsus "burtininkas" Jurgis Pupauskis, atsėdė-jęs už savo "trikus" šešis mė-nesius pataisos. Sako, dabar bus daug gudresnis negu pirma buvo. Žinoma, "moksas" neturi cit per-nicką!...

Žiopyls.

Dramos Draugijos nariai atlai-kė pereitą nedėdienį šeimininkų piknyką Jackson parke.

Blaivininkų kuopa. Pereitą sėradą ant West Side susitvėrė blaivininkų kuopa. Susirinkimas atsisbuvo "Aušros Vartų" parap-svėitėje. Kun. Ambrozaitis ir Dr. Rutkauskas yra vieni iš su-manytojų ir tos idėjos platintojų.

Derybos vis dar nesibaigia. Gatvėkarių ir viršutinių karų dar-bininkai vis dar tariasi su kom-panijomis. Miesto majoras tar-pininkauja tarp abiejų pusių. Jei-gu kartais nesusitaikytų, tai gat-vėkarių ir viršutinių karų darbi-ninkų vadovai tuojaus gali ap-saukti streiką. Vienok tikimasi, kad kompanijos visgi nusileis ir galų-gale abidvi pusė susitaikys.

Paliuosavo tūkstantį gatvių va-lytojų. Pereitą utarninką miestas paliuosavo 1,000 gatvių valytojų. Kitą mėnesį žadama paliuosuoti apie 1,000 klerkų įvairiuose mie-sto departmentuose. Miestui, mat, buk stoka pinigų ir reikia butinai suėdyt kėlis milijonus doliarų.

Išskyrus 1-mą, 18-tą ir 21-mą vardą, paliuosuota visus gatvių valytojus. Bene lengviau būtų "suėdyti," panaikinus keletą au-gštai apmokamų miesto urėdininkų, vieton šitų darbininkų, be kurių iš miesto pasidarys tikras mėšlynas. Juk dabar musų mie-stas yra vienas iš purviniausių, o kas bus toliaus?

"Aušros" skyrius. "Aušra" ati-daro savo skyrių ant-Town of Lake, po num. 1800 — 46th st. (kertė Wood st.). Atidarymas bus 2 rugsėjo. Šiame skyriuje, kaip ir ant Bridgeporto, bus:

1) Viešas knygynas ir skaityk-la, kur bus galima gauti visokios pakraipos knygas ir laikraščius, knygos bus galima imti ir į na-mus. Viskas dėvėnai — skaity-mas laikraščiai ir knygos. Skaitykla bus atdara nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakare.

2) Vakarinė mokykla, kur per 5 vak. savaitę bus mokinama, Lietuvių ir Anglų kalbos, Arit-metikos, Istorijos ir Geografijos. Mokytojai lietuviai, gerai žinantį savo darbą.

3) Knygų krantuvė, kur gali-ma bus gauti visokias knygas pirkti ir užsirašyti laikraščius.

Vėliausios Žinios.

LONDONAS, Anglija, rugpj. 20. — Šiandien numirė William Booth, "generolas" ir sutvėrėjas žinomos "Išgelbėjimo Armijos" (Salvation Army).

MANAGUA, Nicaragua, rugpj. 18. Revoliucionieriai išsiskėrė 430 žmonių garnizonu Leon'o miestelyje. Skerdynės prasidėjo po karšto mušio, kuriame val-džios kariumenė pralošė ir pasi-davė.

NAUJI RASTAI.

Dvasiškas maistas Kristaus su-žiedotinei. Parašė šv. Alfonsas Liguoras. Pirmą ir trečią kny-ga. Antras leidimas. Juoz. Za-vadzko spaustuvs leidinys. Mi-nius. 1912 m.

Visuotinioji Historija (Satyro-je). Parašė T(oks)... Š(joks)... K(itoks)... "Vienybės Lietuvini-kų" spauda ir lešos. Brooklyn, N. Y. 1912 m.

Jaunimas. Mėnesinis laikraštis, skiriamas jaunėsiems. Už lie-pos mėnesį. Tilžė. 1912.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. D. B. Prat., Cicero, Ill. Atiu. Peržiūrėsim.

p. Nepažįstamam. Raštelį, šiek-tiek pataisę, prie progos panau-dosime.

p. Vėlnio vaikui. Prisiųstą raš-telį peržiūrėsim. Beje, ar negal-tum patogesnio pseudonimo pasi-rinkti?

p. J. Rasiulis. Bus kitam nu-merį.

p. A. Račiūniui. Ačiu už pa-aikšinimą, nors jo nereikalavome. Redakcija negali žinoti, ką jūs darėt ir naudojasi tik prisiųsto-mis žiniomis, kurios kitą kartą gali but neaiškios.

p. J. Beitust. Negalėjome į-skaityti, apie ką jūs rašote. Apart to, reik ir savo antrašą paduot. Negalim sunaudot.

p. J. Bakučiui. Paprotys spjauti ant pinigų, pirm idėjus jį kiše-nėn, neyra lietuviškas ir šiais laikais, suliginamai, retai varto-jamas. Lietuviai greičiausiai per-ėmė jį nuo žydų, kurie pirmą po-šabausi pinigų paspjaudo. Tas turi, sulys jį nuomonės, atnešti gera laimikį visai savaitei. Žydy talnude yra daug panašių bur-tų, vienok apšvietesni žydai jau jų neprisilaiko!

JUOKELIAI.

NUO DANTŲ SKAUDĖJIMO.

"Kas darosi, Jurgi, kokių ply-nių vaikščioji užsiėmęs žandus?"

"Broleli, taip dantis gelia, kad nors į žemes kaskis."

"Tai blogai. O kodėl tu neban-dai taip daryti, kaip aš darau, kada man dantis skauda?"

"O ką tu darai?"

"Aš einu namon pas pačią; ji gražiai apglėbia man galvą, pa-glosto veidus ir, prispaudus savo veidą prie mano, pasakoją apie meilę; tada aš užmirštu apie skausmus ir perstoja dantis gel-ti."

"Is tiesų, tai geras patarimas," atsakė Jurgis. "Ar tavo pati da-bar namieje?"

NAUJAS KRIKŠČIONIS.

Misijonieriai, nuvažiavęsiai į Afriką mokyti žmogėdžius krikš-čionybės, pasisekė įkalbėti tulam žmogėdžių viršininkui, turėju-siam dvyliką pačių, jog tai la-bai nepadoru turėti tiek daug pa-čių, reikia tik vieną turėti. Žmog-ėdis persiėmė nauju mokslu ir tapo krikščioniu.

Po kiek laiko misijonierius su-grįžo į tą pat vietą, sutiko mi-nėdį žmogėdį ir užklauso, ar jau jis pataisė savo pagoniškus pa-pročius.

"Taip," atsakė žmogėdis; "aš jau dabar turiu tik vieną pačią." "O kur kitas padėjai? Ar at-leidai?" paklausė neišsitikėdamas misijonierius.

"Suvalgiau jas," atsakė.

OT IR PESTYNĖS!

Vienas vyras butinai spyrėsi, kad jį į teatą įleisty už pusę kainos, nes jis, turėdamas tik vieną akį, galės matyti tik pusę perstatymo. Bilietų pardavėjas betgi reikalavo, kad jis mokėtų du syk tiek už bilietą, kiek reikia, nes jam dvigubai laiko ims pa-matyti visą perstatymą.

DORYBĖS DIENA.

Ponia Baltruviene, grumoda-ma abiejomis kumštėmis:

"Labai gerai tau lot šiandien, tu lakmitka, kada žinai, jog aš tik-ką po spavienės, bet palaik iki rytdienai, tai aš tau išdau-zysiu visus dantis!"

NAKTINIAI STEBUKLAI.

Policijantas, pamatęs vieną ponpalaičių vėlai naktįje betriu-siantį apie savo duris, suktelėjo: "Ei! Tu negalėsi su tuo atra-kiuti durių! Tai yra tavo ciga-ras!"

"O, kad jį vėlniai! Matyt, kad aš surukiau savo raktą baliuje!"

PAGERBIMAS.

Pagerbimas padaro daug blo-go ir gero:

Gerą pageriną, paikšą puiky-ben įvarą;

Piktą padaro piktesnį, o stiprų stipresnį,

Na, o iš durnias tik durnių padaro didesnį.

Dionizas Poška.

APGARSINIMAI.

PUIKI VIETA ANT RANDOS.

Naujas namas ir 5 akrų žemės pigiai ant randos ar pardavimo. Chicagos priemiesty, ant 109-tos gatvės ir Kedzie ave., prie mie-stelio Greenwood Park, netoli Sv. Kazimiero lietuviškų kapinių. Šis čia galima važiuoti Chicagon srytkariais už 5 centus, arba ge-ležinkelio, kurio stotis tik du blo-ku atstu. Sveikas oras, graži vieta ir ant 5 akrų žemės, galima laikyti karvę, vištas ar kiaules ir išrinkti iš to daugiau, negu randa kaštuoja, arba galima užsodyti žemę bulvėmis, daržovėmis, ar ki-tais javais ir išrinkti savo randos pinigų. Dabar laikas žemę dirbti, taigi pasiskubinkite. Atsišau-kite į

A. OLŠEVSKIO BANKĄ, 3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

RIEBŪS ŽMONĖS.

Riebūs žmonės paprastai sun-kiai kvėpuoja, kėčia nuo kosu-lio, dispesijos, gazų pilve ir vi-duriuose. Jie vartoja įvairius vaistus nuo kosulio ir astmos, pamiršdami, kad jie turi gydyt ne apsiereikimus, bet priežastį ligos. Jie privalo gydyt pilvą ir vidu-ris. Tegul jie pabando Trinerio Amerikon. Kartaus Vyno Eliksiro. Jis išvarys gazus, išgrynins grumuliavimo kanalą, sustip-rins ir pažadins visus organus prie darbo. Jis nedaleis susirinkti riebalams kune ir tuomii paleng-vins kvėpavimą. Vartokit jį kiek-vienam vidurių suirime, nustojus apetito, konstipacijoj, vėmimams užėjus ir diegliuose. Jis panaikins nerviškumą, galvos skaudė-jimą ir bemiege. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 S. Ashland av. Chicago, Ill.

PRANEŠU broliams lietuviams, kad aš užsiėmiau anglų ir medžio vežiojimu, taipgi ir rakandų pervedimu (mufavimu). Esiu viandos namie ir gavėvas pa-tarnauti ant mažiausio pareikalavimo. Darbą atlieku geriausia ir pigiau, negu kiti. M. Paškauskis, 931 W. 34th pl., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

PIRMAS IKILMINGAS PIKNIKAS Parengtas Lietuv. Pašal. Keletučių Klubui, Nedėlio, rugpjūčio 25, 1912. Brighton Park Grove, prie 36-tos gat. ir Kedzie ave. Piktikas prasidės 10 valandą ryte. Tikietas 15 c. Sirdingai kviečia šis jaunas Klubas kuoskatlingiausiu visus lietuvius ir lietuvaits atsilankyti į šitą Pik-niką, kuriame griež gynat lietuviš-ka muzika, prie kurios kiekvienas galės smagiai pasifokti ir linksmai laiką praleisti.

Su pagarba, KOMITETAS.

D'EDILES KONCERTAS.

Rengiamas 1 d. rugsėjo (September) Hull House Theatre (ant kampo Polk ir Halsted gatvių) sušelpimui jaunos dainininkės, važiuo-jančios Europon baigti dainavimo mokyklą. Koncerte dalyvaus: *Mare Viskoškienė*, mokinė geriausio Chicagos mokytojo Devries; ji neuzilgo važiuo-jama Europon baigti dainavimo mokyklą. *Mare Viskoškienė*, jau atidėmėsi, si tarpe chiegečių savo puikiu bal-su ir pagarsėjusi, kaip žymiausia dainininkė. P. Sarpalius, smuiklini-kas, kurio griežimas visiems patinka. Todėl šis koncertas nebus prastas. Apart gerai žinomų artistų, *Mare Viskoškienė* dar pirmu kartu pasirodys mūsų scenoje. Nepraileiskite šios progos, nes galėsite! Tikietal gaudami: J. Tananevičiaus, M. Tananevičiaus, A. Olševskio ir J. Bagdziūno Bankose; ilgądu spaustu-vėje ir "Aušros" knygyne.

DIDELĖS RISTYNĖS.

Joe Bansevich dručiausias lietuvis Amerikoje ir Wm. Subajda, Slovaky Championas ir įžymių kltų ristika.

Pėtnyčios vakare, rugpjūčio (Aug.) 30, 1912. Bohemian-American Hall, 1440 W. 18th et. Pradžia 8 val. vak. Tikietal: 50 c., 75 c., \$1.00 ir \$1.50. Lietuviai, atėkite pasidūreiti šitų didelių ristynų, kaip dručiausias lie-tuvis paris pagarsėjusį ir gabų slovaky ristiką. Joe Bansevichius parito 16 d. šio mėn. lietuvių ristiką, Joe Gėstautą, kuris svėrė už jį daugiau negu 50 avary. Taigi, ir šiose ristynose tikiai lietuvis laimėti ir įeity sau vardą.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo pusbrolio Fortunato Minkevičiaus, iš Kauno gub. Panevė-zio pav. Smelgų parapijos, Kiauze-rių sodos; 5 metal kalp Amerikoje; pirmiaus gyveno Kortosby, Md. Kas apie jį žino, ar jis pats, teiktis duot žinią tokiu antrašu: Jonas Motiakaitis, 127 N. 10th st., De Kalb, Ill.

Pajieškau savo draugą Augustą Jarkotaitį, iš Kauno gub. Tauragės apielinkės, Norkačių sodžiaus; apie 6-as metas Amerikoje. Girdėjan, kad gyvena Chicagoje. Jis pats, ar kas kitas tegul atsišaukia antrašu: Juozas Kasinskis, 1232 No. Main et., Racine, Wis.

Pajieškau Vinco Valentos, su ku-rhu draugavom Lietuvų Susivienij-imu Am. kuopoj; apie 10 mėn. laiko, kaip prasišalino iš Grand Rapids, Mich. Girdėjan gyvena Milwaukee, Wis. Meldžiū jo paties, ar ko kito duoti žinią, nes turis svarbų reikalą, šiuo antrašu: Jonas Besasparis, 635 — 11th et., Grand Rapids, Mich.

Pajieškau savo draugą Tom Caspar (Tamošaus Kasparo), kauno gub. Reselny pav., Katinynų parap. gy-veno Chicagoje. Jis pats, ar kas ki-tas teiktis duoti žinią antrašu: Kazimieras Ruzgys, 3329 S. Morgan et., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalingas tuojaus bučeris, ar-ba vyras, norintis išmokti buče-rio darbą. Atsišaukit pas: Joseph Atkenson, Phone 257 Steger, Ill.

Reikalinga lietuvaite — mokytoja, galinti vesti parapijinę mokyklą ir iš-guldinti lietuvių ir anglų kalbas. Reikalinga — gera rekomendacija. Iš-lygos geros. Atsišaukit pas: Rev. A. Deksnis, St. Anne's Church, Spring Valley, Ill.

REIKALINGI prie plieninių vagonų darbininkai. Patyrisle žymiausi, pre-maual ir pūchnamaul, taipgi fiteriai, buker-upai ir riveteriai; taipgi žmo-nės, kurie norėtų štuos darbus iš-mokti; taipgi reikalingi paprastai dar-bininkai. Nuolatinis darbas ir geros algos gerliems vyrams. Atsišaukit prie dirbtuvės Standard Steel Car Co., Hammond, Ind., arba į Room 1606 Fisher Building, Chicago.

REIKALINGAS barzdaskutis (bar-ber), šiek tiek žinantis savo amatą, gali gauti vietą pas: J. Janušauskis, 4556 S. Paulina et., Chicago, Ill.

REIKALINGAS fotografas, turi buti blaivas ir atsakančis darbe. Darbas ant visados. 2200 S. Halsted et., Chicago, Ill.

Reikalauja ištikimo vyro su \$500 iki \$1000 prisidėtie prie Keltaujan-čios Teatrališkos Kompanijos ir no-rintis patrai keltautie. Turi supras-tie anglų kalbą. Aukštinė proga geram vyrui. Adresuok lietuviškai: Manager, Room 25, 154 W. Randolph et., Chicago, Ill.

Reikalingi darbininkai — šlupe-luotai žemė, 10 valandų kas dieną už \$30.00 mėnesinės mokeskies ir burdų ant farmos. Jūs užmokate \$3.00 už "car fare". Darbas iki žie-mai. Mano žmonės supranta juos kalbą. Parašykit laišką. Ed. Rel-chenbach, Juneau, Wisconsin.

Jurgis ir Baltrus per biskį butų sugrįžę iš vakacijos.

